

**XIV. évf. 4. szám
2024. április**

Komárom-Esztergom vármegyei könyvtárszakmai folyóirat
(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamvk.hu>
<http://epa.oszk.hu/02700/02762>

Kiadja a TMJV József Attila Könyvtár
2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** Mikolasek Zsófia igazgató
Felelős szerkesztő: Mikolasek Zsófia
Rovatvezetők: Fábián Ildikó, Márku Mónika,
Mikolasek Zsófia, Suller Ildikó Tünde
Műszaki szerkesztés: Török Csaba
ISSN 2062-5782

Tartalom

TextLib szakmai továbbképzés és workshop FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK	3
Megyei körkép	5
Amíg...de addig is! – NÁSZ JÁNOS, JAMK.....	5
Ahol a folyami rákok énekelnek - egy nő története a nőnap – Tájolón FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK	5
Agitátor a könyvtárban – MACHER PÉTER, JAMK	6
Író-olvasó találkozó Réti Lászlóval – OPÁLKA TAMARA, JAMK	7
A világ megváltozik 2.0 – NÁSZ JÁNOS, JAMK	7
Fenntartható kertészet - Herold Ferenc kertészmérnök Hortenzia című könyvének bemutatója –	8
FORISEK TÍMEA, JAMK	8
Cool-túra 2024 – ZANTLEITNER LAURA, JAMK.....	9
Kék fotel a tatabányai József Attila Könyvtárban – MÁRKU MÓNICA, JAMK	10
Egy ember sokfajta karakter lehet – NÁSZ JÁNOS, JAMK.....	10
Négyszögletű Helischer József Városi Könyvtár –	11
SCHMÖLTZ MARGIT, HELISCHER JÓZSEF VÁROSI KÖNYVTÁR, ESZTERGOM	11
Internet Fiesta a mesterséges intelligencia jegyében – SZILASSI ANDREA, KOMÁROM	11
Értékeink nyomában – GÁBOR KITTI, GÁTHY ZOLTÁN VÁROSI KÖNYVTÁR, DOROG.....	13
„Tarka a világ” – SZÜCSNÉ ORBÁN ZSUZSA, WASS ALBERT MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR, KISBÉR	13
Családfakutatás felnőtteknek – KUN-KOVÁCS ERIKA, TATA	14
A levéltárról diákoknak – GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA.....	14
Bemutatózó – OPÁLKA TAMARA, JAMK.....	15
Tavasszal is kézműves vásár a könyvtárban – MÁRKU MÓNICA, JAMK.....	16
KSZR körkép.....	17
Március a beszámoló hónapja – FÁBIÁN ILDIKÓ, JAMK	17
Versek délutánja! - Epöl – VÁGENSZOMMER ORSOLYA, EPÖL.....	19
Élet a császári könyvtárban – KISS BRIGITTA, CSÁSZÁR	19
KITEKINTŐ	21
Tények, ötletek, praktikák – SULLER ILDIKÓ, TMJV JÓZSEF ATTILA KÖNYVTÁR.....	21
Jól és jól játszani! – szakmai nap Egerben ZANTLEITNER LAURA, JAMK	22
GYEREKSAROK	23
Népszerű szerzőkkel ünnepeltük a tavaszt – SULLER ILDIKÓ, TMJV JÓZSEF ATTILA KÖNYVTÁR	23
Tűzoltó lesz, s katona! – SULLER ILDIKÓ, TMJV JÓZSEF ATTILA KÖNYVTÁR.....	24
Helytörténet, honismeret	25
Elnémított sorsok – Szebenyi István ötödik kötetének bemutatója a Helyi érték sorozatban –	25
MÁRKU MÓNICA, JAMK.....	25
Régészeti kiállítás a Tatabányai Múzeumban – MACHER PÉTER, JAMK	26
Könyvtári sajtófigyelés	27
2024. március	27

TextLib szakmai továbbképzés és workshop

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK

2024. március 11-én és 12-én sok év után – egészen pontosan 2016 óta – először találkozhatunk szervezeten a TextLib integrált könyvtári rendszert használó könyvtárak képviselői a József Attila Könyvtárban (JAMK), szakmai tanácskozás céljából.

Thék György

A kétnapos kurzus első napján **Mikolasek Zsófia**, a **JAMK igazgatója** köszöntötte a megjelenteket, majd **Thék György**, a TextLibet fejlesztő **InfoKer Szoftver Bt. (Infoker)** képviselőjében mutatta be a szoftverhez kapcsolódó legfrissebb fejlesztéseket.

Gräff Zoltán

Az előadássorozat harmadik felszólalójaként **Gräff Zoltán**, szintén az **InfoKer** munkatársa tartotta meg az *RFID a TextLibben* című előadását, mely során a hallgatóság megismerhette, hogyan változtatta meg a Textlib-rendszert a

rádiófrekvenciás azonosító címkék és leolvasók bevezetése könyvtárunkban. Az előadásból az is kiderült, hogy ez a komoly fejlesztés még nem zárult le. Gräff Zoltán arról tájékoztatót, hogy az újabb Textlib-verzióban már RFID-kezelés-menüpont is segíteni fogja az alkalmazást használó könyvtárakat, hogy a címkék írása, listázása, tesztelése, és a szintén az RFID-rendszerrel megvalósuló állományvédelmi funkció, a kapukon való átjutást segítő vagy akadályozó ki- és belakatozás miképpen fog a TextLib segítségével megvalósulni. A hibalehetőségek kiszűrése, az állományba vétel és az RFID-tagek összeolvasása egy platformon, valóban nagy segítség lesz az állományba vétel és az olvasószolgálati ügyintézés során. Bízunk benne, hogy a közös munka az InfoKerrel azok számára a könyvtárak számára is előnyös lesz, akik csak a jövőben tervezik az RFID-rendszer TextLib-alapú kiépítését, és a tapasztalataink átadásával segíthetjük a zavartalan működtetést.

A délutáni előadások sorát **Török Csaba**, a **JAMK rendszergazda-informatikusa** nyitotta meg *Papírmentes TextLib* címmel. A prezentáció a köztudottan öko-tudatos működésre törekvő József Attila Könyvtárban megújuló szolgáltatásokat, és azok eszközigényét mutatta be. Szó volt azokról a TextLib-adatokon alapuló, automatikusan kiküldésre kerülő, elektronikus levelekről, melyek révén a JAMK olvasói figyelmeztetést kapnak a kölcsönzéseik lejáratát három nappal, vagy eljut hozzájuk egy értesítés az előjegyzett könyveikről, illetve megkapják felszólításait a késedelmes kölcsönzéseik alkalmával. Legfrissebb szolgáltatásként említette meg az előadó, hogy ez év márciusától a kölcsönző-automatáknál tranzakciót végrehajtó olvasók is automatikusan elektronikus üzenetet kapnak kölcsönzéseikről vagy a visszavett dokumentumaikról. Egy másik újdonság, a JAMK központi könyvtárában 2021 óta működtetett elektronikus beiratkozás, mindamellett, hogy a környezetvédelem szempontjából hasznos szolgáltatás, gyors és kényelmes is. Természetesen ehhez is programot kellett fejleszteni. Többek között ezért jött létre a FILEPRT nyomtató modul, mely sok egyéb alkalmazás mellett azt is lehetővé teszi, hogy a TextLibben kitöltött olvasói adatlap nyilatkozattal kiegészülve kerüljön bemutatásra a beiratkozó olvasónak, aki egy aláíró-pad segítségével nyugtázza, hogy az adatai a valóságnak megfelelnek, és a könyvtár szabályait elfogadja. A fejlesztéseknek köszönhetően Török Csaba abból is ízelítőt adott, hogyan lehet például sta-

tisztikát készíteni arról, hogy hány helyi és hány vidéki olvasója van a könyvtárnak. Végezetül a József Attila Könyvtár e-book-állományának gyarapításával és használatával, az olvasói elégedettséget mérő, érintőképernyős lehetőséggel, valamint a hamarosan bevezetésre kerülő távoli elektronikus beiratkozás szolgáltatással ismertette meg a hallgatókat.

A nap utolsó előadójaként **Fábián Ildikó, a JAMK Település-ellátási és Módszertani osztályának vezetője** arról az e-tananyagról beszélt, melyet könyvtárunk kollégái készítettek el a TextLibben végzett munkafolyamataikról, és amely bárki számára elérhető a honlapunkról. A tananyag először csak a belső képzés és az új kollégák betanítása szempontjából volt fontos a számunkra. A későbbiekben viszont felismerte könyvtárunk azt a lehetőséget, hogy közzé téve a tapasztalatainkat és a részletes, TextLibben történő munkafolyamat-leírásokat, olyan segítséget tudunk nyújtani az ezt az IKR-t használó könyvtárak számára, mely könyvtáros, és nem informatikus megközelítésű, naprakész és gyakorlatorientált. Az előadó azt is bemutatta, hogy milyen más oktatási-tanulási segédleteket tett közzé könyvtárunk a JAMK Elektronikus Tananyagtár című oldalon, majd részletesen bemutatta a TextLib-oktatási segédlet moduljait és használatukat. Az oldalra ellátogatók nyomtatványmintákat is találnak mindennapi munkájuk segítéséért. Fábián Ildikó végezetül a tervezett továbblépésekről is beszélt: először is fazonigazításra szorul a Moodle-felület, ahol a segédletek elérhetők; aztán ki kell majd egészíteni a tananyagot azokkal az új szolgáltatásokkal, melyek az utóbbi két-három évben kerültek bevezetésre a JAMK-ban; harmadik lépésként pedig oktató

videókat is tervezünk készíteni a jobb érthetőség céljából.

Az előadások után a nap során felvetődő kérdések megválaszolásával zárult a szakmai továbbképzés első napja.

A kurzus második napján került sor a workshopra. Thék György a felhasználóktól előzetesen beérkezett kérdésekre és témakörökre válaszolva mutatta be a TextLib aktuálisan alkalmazható menüpontjait. Szó volt az éves, kötelező könyvtári adatszolgáltatáshoz kapcsolódó adatok TextLibből történő kinyerhetőségéről, a periodikák kezeléséről, a számla alapján történő állományba vételről, az állományellenőrzés módjáról és a keresőnyelv használatáról. A tartalmas nap után fáradtan, de remélhetőleg új információkkal gazdagodva távoztak a kétnapos tanfolyam résztvevői.

A következő TextLib-találkozóra reményeink szerint nem kell majd hét évet várni. Addig is az InfoKer fejlesztői és a JAMK informatikusai dolgoznak azon, hogy a megújuló statisztikai lap adatigényeinek megfelelő keresőkérdéseket írjanak, minden TextLibet használó könyvtár legnagyobb örömére.

Amíg...de addig is!

„Ha az ember szeretett valakit,
szeretett valakit, akkor nem volt
egyedül soha. Sose voltunk egyedül.”

(William Eastlake)

NÁSZ JÁNOS, JAMK

„Amíg el nem foszlik a papír és ki nem fakul a tinta...” Kövesdi Mónika művészettörténész bevezető gondolatát idéztük Ölveczky Gábor grafikus- képzőművész könyvbemutatója kapcsán, melyet könyvtárunkban, március 21-én az idei napfordulónkon tartottunk.

Fotó: TCSF

Mondhatnánk azt is, hogy ennek a jeles eseménynek volt már egyfajta előzménye, mégpedig a tavaly szeptember 20-i kiállítás anyaga, de most ez már könyvbe álmódva. Az elkészült könyv valójában nem csak könyv, alcíme vagy főcíme, döntés kérdése: füveskönyv. Azt már ismerjük, tudjuk, és számos példa van rá a világ-irodalomból, gondolkodóktól, közéleti szereplőktől hogy az életművük esszenciáját rövid, de

hathatós szövegekkel összegezve akár még életükben vagy azt követően válogatva jelentetik meg. Itt most klasszikusaink és a közelmúlt íróink, költők műveiből kimetszve szinte önálló alkotássá minősülő sorokat, ahogy a beszélgetőtárs kiemelte, veretes szöveget, széles mély irodalmi bölcsességet kalligrafálta külön képpé Gábor, könyvecskébe. Mégpedig úgy hogy a bal oldali eredeti szöveg modern nyomdai változata, a jobboldalon a képpé transzformálódott írásfolyammal párosult. Ezek nem egyszerű szépírási gyakorlatok, hanem az írás, írásbeliség esztétikai értékei vannak belekódolva. Egyrészt apokrifek, másrészt szavakkal elmondhatatlan üzenetté is válnak. Írásképek melyekben akkurátus rend, de mégis indulatokkal és érzelmekkel telítődnek. Olvasmányélmények is egyben, amelyek az életfolyam különböző aspektusaihoz kötődnek, amikről egyszerűen nem lehet beszélni. Így, nem is akár hogyan találkozott ezen a feledhetetlen délutánban, egy születő könyvben, a képzőművészet az irodalom, a bölcsélet, az életsors élményei egy emberi mindenség tetteinek próbája. „Amíg el nem foszlik a papír és ki nem fakul a tinta...” de addig is!

(Ölveczky Gábor: Amíg...Füveskönyv töredék.

Bevezető: Kövesdi Mónika

Reprodukciók: Szamódy Zsolt Olaf

József Attila Könyvtár Tatabánya, 2023.)

Ahol a folyami rákok énekelnek – egy nő története a nőnap Tájoló

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK

Énekelnek-e egyáltalán a folyami rákok, és ha igen, akkor hol? Mi ez a könyv? Valószínűleg ezek a kérdések foglalkoztathatták Delia Owens *Ahol a folyami rákok énekelnek* című regényének első olvasóit, amikor a Magyarországon 2019-ben megjelent könyv a látóterükbe került.

Olvasva ezt a furcsa című regényt, egészen más kérdések kezdik foglalkoztatni az embert: hogyan képes egy sokgyerekes család az Észak-karolinai lápvidéken élni a '60-as évek végén? Milyen élethelyzet és érzelmi állapot vesz rá egy anyát a családja elhagyására? Milyen életút ada-

tik meg egy olyan gyermeknek, akit hat évesen magára hagynak a lápvidéken, akinek az embe-
rekhez fűződő kapcsolatait a folyamatos várakozás, csalódás és kirekesztés határozza meg? Aki nem mer szeretni, mert akárhányszor szeretett, rendre elhagyták. Lehet-e akkora indulat és félelem egy fiatal lányban, hogy embert öljön? Vagy nem indulatból és nem is félelemből, hanem a természet törvényei szerint cselekedve olthatta ki egy ember életét? Felmenthető-e a bűn alól az, aki annyit szenvedett, annyira kiszolgáltatott volt, hogy jogos önvédelemből öl?

Sok-sok kérdés, melyek a magányos olvasás közben is felvetődnek az emberben, de a Tájoló könyvklub március 8-i találkozásán lehetőség nyílt arra, hogy hangosan is elhangozzanak. A lópvidék gyönyörű, egyben szakszerű leírása, - mely annak fényében, hogy Owens eredetileg biológus, nem meglepő -, úgy képes beszippantani olvasóját a történetbe, ahogy a mocsár elnyeli a nyomokat. Számunkra, a civilizáció áldásos és áldatlan viszonyai között élők számára a lópvilág félelmetes és ismeretlen, és csodáljuk az ott felcseperedő Kya-t, féltjük őt az erőszakos apjától és a kirekesztő városiaktól, és izgulunk érte, mert bízunk tisztaságában és büntelenségében. És aztán jön a nagy fordulat, ami napokig, hetekig nem hagy nyugodni bennünket. Nagyon szépen szerkesztett, gyönyörűen megírt regény az *Ahol a folyami rákok énekelnek*, mely – mint a

többrétegű irodalmi művek általában –, a Tájolón is rendkívül érdekes állásfoglalások és vélemények megfogalmazására sarkallta a jelenlévőket. Izgalmas, sokszempontú megközelítésekkel tarkított beszélgetés alakult ki a könyvről, mely során – ha adódtak is nézetkülönbségek a fősze-replő megítélésben –, abban mindenképpen egyetértés mutatkozott, hogy egy rendkívül JÓ KÖNYV került a kezünkbe, amit csak ajánlani tudunk mindenkinek. Aki egyszer kezébe veszi ezt a regényt, nagy valószínűséggel a hatása alá kerül. Nem is lehet csodálkozni, hogy a műnek már a kiadási évében is több utánnyomása látott napvilágot.

A Tájoló következő találkozására ismét egy női szerző, az olasz Viola Ardone két regényének elolvasásával készülünk. Érdeklődéssel és nagy lelkesedéssel várom a beszélgetést.

Agitátor a könyvtárban

MACHER PÉTER, JAMK

Menyhárt Jenő, az *Európa Kiadó* alternatív rockzenekar vezetője volt a márciusi Új Forrás est vendége. A rendezvény elején az Új Forrás főszerkesztője, Jász Attila „Csendes Toll” röviden ismertette a lap márciusi számát. A borítón Takács Ágnes képe szerepel, mely egy Komárom környéki szigetet ábrázol. A lapszám Dán Págisz izraeli, valamint Francis Macansantos filippinó költők egy-egy versével indul. Jász Attila kiemelte Csányi Vilmos etológusnak a mesterséges intelligenciáról írt esszéjét, valamint Borda Réka fiatal esszéista tanulmányát a design és irodalomtudomány kapcsolatáról.

Fotó: TCSF

A márciusi lapszám bemutatását követően Jász Attila Menyhárt Jenőt kérdezte. A beszélgetés az *Európa Kiadó* egyik rendhagyó klipjével indult, mely az együttes egyik nyári budapesti koncertje után készült. Az *Európa Kiadó* ekkor a Lánchíd pesti hídfője környékén koncertezett, a

fellépés után pedig a résztvevőket arra kérték meg, hogy a telefonjaikról készült videókat küldjék el az együttes számára. Mivel szabadtéri koncertről volt szó, ezért a felvételek minősége minden esetben megfelelő volt. A végeredmény egy jól összevágott videó lett. Az est hátralévő részében, a beszélgetést megszakítva többször is bejátszásra kerültek videóklippek.

Menyhárt Jenő korábban több mint tíz évig élt New Yorkban. Elmondása szerint mindig a jövő érdekelte. Ilyen témában járt előadásokra és kutatott könyvekért a könyvtárakban. Ezért is lett művészi ars poeticája az állandó megújulásra való törekvés. Szerinte ugyanis az ember gondolkodása a zenében is változik. Zenei pályafutása sikerének tekinthető, hogy az *Európa Kiadó*ban nagynevű zenészek is játszottak, mint például Másik János, ugyanakkor az együttes anyagi lehetőségei mindvégig korlátozottak voltak. Nem véletlen, hogy Menyhárt Jenőnek is van polgári állása a zenélés mellett: video vállalkozásából tartja fent magát. Mivel dolgozik, valamint a zenének is él, ezért meglehetősen elfoglalt. Menyhárt Jenő korábban részt vett a Greenpeace mozgalomban, melynek hatására írta meg *Az agitátor* című könyvét. Jász Attila kérdésére válaszolva kifejtette, hogy már nincsen kapcsolata a mozgalommal.

(2024. március 28. József Attila Könyvtár Tatabánya, UFO Nyitott Rezervátum.)

Író-olvasó találkozó Réti Lászlóval

OPÁLKA TAMARA, JAMK

Március 8-án, nőnap alkalmából, Réti Lászlóval találkozhattak az érdeklődők. Az íróval Mikolasek Zsófia, könyvtárunk igazgatónöje beszélgetett. Az esemény kellemes, családi hangulatban telt, ahol szabadon feltehetjük kérdéseinket. Az író szívesen beszélt a motivációjáról, humorosan részletezte, hogy mérlegelni kellett és olyan hobbit választania, amely nem túl költséges és kompatibilis a gyerekekkel, tehát a horgászat kihullott a rostán. Fontos szempont volt az is, hogy szórakoztatja az írás, és nem mellesleg a visszajelzések alapján az olvasók is szeretik a műveit. Érdekes történeteket ismerhettünk meg Réti Lászlótól, például *A parfümőr* című kötetrel kapcsolatban. A megírás ideje alatt a szerző felesége éppen egy kozmetikai cégnél dolgozott, így hallott arról, hogy bizonyos illatokkal akár üzleti tárgyalásokat is lehet befolyásolni. Ezen felbuzdulva találkozott Zólyomi Zsolttal, az egyetlen magyar parfümőrrel, aki tudását a gyakorlatban is megmutatta Réti Lászlónak. Meghökkenítő, de például az illatok alapján sikeresen rekonstruálta az író napját.

Szerzői pályája elején felírta az alkotói stílusához hasonló könyvek kiadóit, majd felkereste őket kézirataival. 6 kiadó sajnós válaszra sem méltatta Rétit, 2 kiadó megköszönte a megkeresést, 2 bekérte az elkészült kéziratot és végül az egyik telefonált utána. Beszélt arról is, hogyan gyűjti a helyszíneket és a cselekményötleteket könyveihez, gyakran a hétköznapi helyzetekből merít. Ennek apropóján megemlítette, hogy az író-olvasó találkozón is ihletet kapott, ami majd egyszer valamelyik művében visszaköszönhet. Sajnos konkrétabb információt nem tudtunk meg, pedig mindannyian kíváncsiak lettünk volna rá. Kiemelte, hogy ha teheti, akkor a regényekhez választott helyszínekre el is utazik, hogy még hitelesebb legyen.

A világ megváltozik 2.0

NÁSZ JÁNOS, JAMK

2018. november 19-én, *A világ megváltozik. Ősi világkép, mai gyógyítás* címmel mutattuk be Pörtl Jánosné Katalin ökökönyvét az akkori könyvtárunkban. Most mégis arra vállalkoztunk, hogy erre a könyvre hivatkozva visszatérjünk az abban foglaltakra, hiszen az elmúlt időszak alatti változások egyre inkább igazolják az abban leírtakat. A helyi érték és öko-esztétika keretében tartott beszélgető rendezvényünk ezt a könyvét az alkotói összegzésének tartottuk, hiszen eddig tíz

Fotó: Opálka Tamara

Réti Lászlótól hallhattunk arról is, hogy a kötet előkészületei során megírja a főbb szereplők életrajzát, továbbá Excel táblázatban vezeti, hogy hol lepi majd meg az olvasókat, mivel a történet vezetése során játszani szeretne velük, akár kétségeket is kelteni bennük. Fontosnak tarja, hogy 20-25 oldalanként a cselekmény szövögetésével fogva tartsa és szórakoztassa az olvasót, hiszen számára az írás lényege, hogy kiszakítsa az embereket a hétköznapi egyhangúságából. Réti beszélt arról is, hogy kétféle írói kurzust tart az érdeklődőknek. Az egyik csak felszínesen ismerteti a regényírást, míg a másik 10 × 3 órás alkalomból áll, ahová vendéglelőadót is hív, például Kitanics Márk, igazságügyi pszichológus szakértőt. A hallgatók megismerhetik a karakterfejlesztés, cselekményszövés módszereit, és az író gyakorlati tanácsokkal is ellátja őket.

A találkozón kulisszatitkokat is hallhattunk, jelenleg a szerző a *Megölteni Telekit* című könyvének folytatásán dolgozik, Lisszaboni kém címmel, és forgatókönyvírással telnek mindennapjai. A beszélgetés után lehetőség nyílt arra is, hogy hozott, vagy az eseményen vásárolt könyveket dedikáltassuk az íróval, valamint vendégünk a könyvtár állományában lévő kötetek közül is ellátott néhányat az aláírásával. Réti László látogatása alkalmával az egyik ruhatári szekrényünket is dedikálta

kötete jelent meg a szerzőnek többek között saját kiadásában, finanszírozásában. *Katalin* bányászati származású úgymond részben tót-sváb kulturális környezetben nőtt fel. A természet iránti érdeklődését, később elfogulatlan szeretetét a szüleitől örökölte. A családban a gyógynövények gyűjtése életük fontos részét képezte. A hagyományos, azaz a népi gyógyászat eljárásait a környezetéből élő tapasztalataira alapozta meg.

A gyógynövények megismerését, szedését és alkalmazásukat a másokon való segítség ösztönözte, több könyvében is ezzel foglalkozik. Annak ellenére, hogy polgári foglalkozása bányatisztviselő, ügyintéző volt, minden idejét természet ajándékainak hasznosítására fordította. Persze tisztában van azzal, hogy az akadémikus orvoslást ezek alkalmazása nem váltja fel, de kiegészíthetik azt. Hitvallása az, hogy az ősi gyógyászati értékeket amennyire tudjuk, őrizzük meg és adjuk tovább a következő generációknak. Már csak azért is, mert a környezeti és civilizációs változások okozta problémák soha nem láttott mértékben megnövekedtek és jó lenne, ha a mai világunkban is nagyobb szerephez jutnának. A másik kedvelt témája a hagyományos, tradicionális házi gasztronómia értékeinek összegyűjtése. Az életmű több gyűjteménye is ezzel foglalkozik. A *Házi sütemények* című saját gyűjtésben a környezetéből íródott, azt ott közöltek közül szinte valamennyit el is készítettek családi körben. A *Terítéken a házas életek* kötetét *Kalla Kálmán Európa-díjas* mesterszakács ajánlotta, méltatta az olvasók, használók figyelmébe. A közel egyórás beszélgetést követően a látogatóink közül az érdeklődőket személyre szabott gyakorlati tanácsokkal látta el.

A saját maga által készített bevizsgált gyógynövénykivonatokat, esszenciákat ki is próbálhatták. A már említett könyvei mellett lévők megtalálhatóak a könyvtárunk öko- és helyismereti különgyűjteményünkben.

(A világ megváltozik. Pörtl Jánosné, Katalin természetgyógyásszal Nász János beszélgetett, 2024. március 5-én a Helyi érték és öko-est rendezvényen a tatabányai József Attila Könyvtárban)

Fenntartható kertészet -

Herold Ferenc kertészmérnök *Hortenzia* című könyvének bemutatója
FORISEK TÍMEA, JAMK

Hamarosan megérkezik a könyvesboltok polcaira Herold Ferenc legújabb kertészettel foglalkozó könyve, melynek címe egyszerű, mégis vonzó: "Hortenzia". Az író és kertészmérnök új kötete a népszerű növényről szól, és mélyre hatolva árul el mindent, amit tudni szeretnénk erről a gyönyörű virágról.

Ki emlékszik még a nagyszülei, szülei kertjében pompázó gyönyörű virágra, a hortenziára? Ez a gyermekkori emlék inspirálta az író a könyv megírására.

Herold Ferenc évtizedek óta foglalkozik kertészettel. A "Hortenzia" azonban valami különleges: egy olyan növényt mutat be részletesen, amely nemcsak gyönyörű, hanem változatos árnyalatokban és formákban is létezik. Az olvasók megismerhetik a különböző fajtákat, gondozási technikákat, valamint tippeket és trükköket arról, hogyan lehet a legjobbat kihozni ebből a varázslatos növényből a saját kertjükben. A könyvben szaknyelvet kerülve, mindenki számára érthetően osztja meg tudását az olvasóval.

A kertészkedés egy igencsak érdekes és rejtélyes világ. Megannyi lehetőséget és kikapcsolódást, élményt nyújthat az ember számára. Valaki kezdő kertészként vág neki, valaki már tapasztaltabb. Azonban Herold Ferenc előadásában rátért a kertészkedés számos lehetőségére és változatára, személyes tapasztalatait és gondolatait osztotta meg a hallgatósággal. Egy kert lehet önfenntartó, egyszerűen fenntartható, esetleg biokert? Megannyi kérdés és lehetőség, erre adott választ előadásának további részében Herold Ferenc.

„Az ember által alkotott kert nem tud önfenntartó lenni. Az ember valamilyen céllal hozza létre kertjét.”

Herold Ferenc kertészmérnök az önfenntartó kert mítoszáról beszélt a fenntartható kertészkedés kapcsán. Az eseményen részletesen kifejtette a fenntartható kertészkedés alapelveit és annak fontosságát a környezet és az ember számára.

A fenntartható kert nem pusztán az, amelyet az ember megművel, hanem egy olyan terület, amely összhangban van a környezettel és a természettel. Ez azt jelenti, hogy a fenntartható kert

gondozása során figyelembe kell vennünk a helyi ökoszisztémát, a biológiai sokféleséget és minimalizálnunk kell a környezetre gyakorolt negatív hatásokat.

Fotó: Forisek Tímea

Az előadás során kiemelt témaként került terítékre a biokertészkedés fogalma. A biokertészkedés nem csupán egy módszer a növények termesztésére, hanem egy egész életmód, amelyben a természetes folyamatokra és az ökológiai egyensúlyra helyezik a hangsúlyt. A biokertészkedés során nem alkalmaznak káros vegyszereket vagy műtrágyákat, hanem a természetes módszereket részesítik előnyben a táp-

anyagok és a kártevők kezelésére. A komposztálás egy hatékony módja annak, hogy újrahasznosítsuk a szerves hulladékot és gazdag tápanyagforrást biztosítsunk a növények számára. Ezáltal segítünk fenntartani a talaj egészségét és termékenységét. Ezt azonban a mai világban és az eliparosodás hatására nagyon nehéz megtartani.

A beszélgetés továbbá érintette a beporzó rovarok fontosságát is a kertészkedésben. Herold Ferenc rámutatott arra, hogy a beporzó rovarok, mint például a méhek és a pillangók, kulcsfontosságúak a növények megtermékenyülésében és a természetes ökoszisztémák fenntartásában. Ennek fényében kiemelte azoknak a növényeknek a fontosságát, amelyek vonzzák és táplálják ezeket a fontos rovarokat. A beporzó rovarokat életben tartani „etetni” kell, ezért fontos a folyamatosan virágzó növények megléte egy kertben.

Az előadó záró gondolataiban hangsúlyozta, hogy bár az önfenntartó kert egy mítosz, a fenntartható kertészkedés valós és elérhető cél lehet mindannyiunk számára. A helyes gyakorlatok alkalmazásával és a természet tiszteletben tartásával mindenki hozzájárulhat a fenntartható jövőhöz és egy egészségesebb környezethez.

Cool-túra 2024

ZANTLEITNER LAURA, JAMK

2024. március 20-tól 26-ig 11 csapat vett részt a Tatabánya város kulturális értékeit bemutató izgalmas, játékos „vándorló” vetélkedőn, a Cool-túrán. A Majki Népfőiskolai Társaság és a Hétvezér Egyesület szervezésével létrejött programhoz a Vértes Agorája, a Tatabányai Múzeum, a Tatabánya Megyei Jogú Város Levéltára, a Jászai Mari Színház, a József Attila Könyvtár, a Puskin Művelődési Ház csatlakozott. A diákok három tatabányai középiskolából, az Árpád Gimnáziumból, a Szent Margit Gimnázium és Általános iskolából valamint a Fellner Jakab Technikum és Szakközépiskolából érkeztek.

A József Attila Könyvtárban játékos könyvtárismereti feladatsort oldottak meg a középiskolás csapatok. Plusz pontért könyv- és sorozatajánlót állíthattak össze a csapattagok a számukra legkedvesebb művekből. A fiatalok kedvencei között szerepeltek olyan klasszikusok, mint a Bűn és bűnhődés és A Gyűrűk Ura, és helyet kaptak fiatal magyar szerzők is, mint Kollár Betti és a Riley Baker álnéven alkotó Veréb Emese. Az ajánlókat az Ifjúsági sarok Instagram felületén tekinthetik meg az érdeklődők.

A záróünnepségnek is könyvtárunk adott helyet. A diákokat Mecseki Melinda köszöntötte a

Hétvezér Egyesület nevében, majd Hetényi Szi-móna és felkészítő tanára, Román Krisztina fuvola-előadását hallgathatta a közönség.

A cooltúrázó intézmények képviselőinek szavai után eredményhirdetés és díjátadás következett. A Szent Margit Gimnáziumból érkező Kis dobozok csapat nyerte el az első helyet, második lett a Fellner Jakab Technikum Hassassin csapata, harmadik pedig a szintén Szent Margit Gimis Bányász lányok.

Kék fotel a tatabányai József Attila Könyvtárban

MÁRKU MÓNIKA, JAMK

2024. március 14-én a tatabányai József Attila Könyvtárban került bemutatásra az elsőkönyves Deés Szilvia Kék fotel című könyve. A civilben marketinges szakember a tatabányai Edutus Egyetem oktatója. Vele beszélgetett Sugta Klára művészet terapeuta megjelent művéről és megírásának körülményeiről. A tavaly év végén, magánkiadásban megjelent kötet a szerző életének egy szakaszát mutatja be Zsófi szemszögén keresztül. Szereplői valós személyek fiktív alakok mögé bújva. A regény a gyászfeldolgozás folyamatát mutatja be. Cselekménye 2-3 évet ölel fel, melynek 80%-a valós, 20 %-a kitalált esemény. Alapját személyes levelek, levelezések képezték, mely levelek aztán Gulyás Gábor mentorálásával, párbeszédbe beépítésével váltak egységes regénnyé.

Fotó: Márku Mónika

Fontos megemlíteni még a művészetterápia fontosságát is, mely nagy segítséget nyújtott a szerzőnek, „Zsófinak” férje elvesztésének feldolgozásában. Erről, ennek szerepéről is olvashatunk a Kék fotel című kiadványban. A beszélgetést két rövid művészetterápiás foglalkozás zárta, majd az érdeklődők vásárolhattak és dedikáltathattak is könyvet a szerzőtől.

Egy ember sokfajta karakter lehet

NÁSZ JÁNOS, JAMK

Egy művészeti ösztöndíjas periódus sok minden lehetőséget adhat egy fiatal alkotónak. Ennek egyik eredményeként látott napvilágot napjainkban Fehér Enikő tatabányai költő, író *Az analóg ember* című könyve, amit öko-esténk keretében mutattak be a József Attila Könyvtárban, április 4-én, délután.

Ezúttal Veér Károly író, költő, lapszerkesztő, filmesztéta volt a beszélgetőtárs, aki alaposan felkészült a szerzőből és a könyvből. Enikő már nyolcéves korában tudatosan készült erre a művészi pályára, mintha ismeretlen kezek segítették, irányították volna erre. Először a lírával kacérkodik, nálunk is szerepelt ezekkel pár éve egy nőnap öko-estén másokkal. De a versekbe nem lehet annyira elbújni, mint a prózába így szavaival élve visszahozta a balanszt a próza felé. Ennek ellenére a novellái inkább lírai prózák. Emberi történetek kölcsönöcsent szövegekből,

ezekből gyűjtöget akár egy buszon való beszélgetésekből, vagy valakitől halott groteszk, szürreális történetekből. Hihetetlennek tűnnek, de mégis megvan a valóságos alapjuk. A novellák fő figurája Fekete Izsák némileg egy modern Esti Kornél a fiatal Szindbáddal összegyúrva. Körülötte nyüzsögnek a hihetetlen szituációk, szinte vonzódik ezekhez. A szerzőnek nincs más dolga, mint hogy megörökíti ezeket történeteket, összedolgozza őket, mert szerinte a mondatok megérdemlik hogy újjáélessze azokat. Sok ilyen abszurd benne marad a környezetben, a családban csak ki kell beszélni, kicsalogatni őket. A figurái mesélnek egy néniről, akinek a fogászat ellopott a fogsorát, avagy egy másik példa, amikor a kalitkába zárt madarát az idős hölgy kiengedi szabadon, és ő beül a helyére. Fekete Izsák elviseli és megéli a történeteit és így ezáltal az írói Én történetévé válnak. Az írásoknak vannak helyi értékeik is, hiszen ezek nagy része valójában tatabányai ihletésűek, forrásanyagaik innen származnak. Az órásmester szíve visszafelé ketyeg, na akkor hogyan vagyunk most az idővel? Egy hercegnő egy elmegyógyintézetben keresi a logikát. Piros színnel gyászolni igazán Fehér (!) humor. Fekete Izsák sokfajta karaktert próbál megjeleníteni, amúgy, akár mint egy egyszerű ember is, aki élete során mi-mindent tapasztal, sajátít el, vagy foglalkozik. Enikő szerint sokat rohangál a városban és olykor a helyszínek választják ki őt egyfajta donornak, hogy továbbadják a hihetetlenül is igaz történeteiket.

Négyszögletű Helischer József Városi Könyvtár

SCHMÖLTZ MARGIT, HELISCHER JÓZSEF VÁROSI KÖNYVTÁR, ESZTERGOM

A tavaszi programot színesre terveztük az esztergomi városi könyvtárban, hogy többféle érdeklődési körű látogatót csábítsunk falaink közé.

Március negyedikén Cserni Ágota táplálkozásmenedzser és egészségmegőrzési tanácsadó tartott előadást az olvasóteremben. Az Esztergomi Futóművekkel közösen szervezett program az "Egészséges és fenntartható táplálkozás" címet viselte. Ágota sok kérdést kapott a végén az olvasóktól.

Március 11-én, hétfőn új sorozatot indítottunk. A helytörténet, Esztergom múltja kerül a középpontba a "Mesélő képek Esztergomról" című programfolyamon. Előadónk. Szalay Zoltán az egyik neves, helyi gimnázium tanára és műkedvelő helytörténész. Első, színvonalas vetítéssel kísért előadását "Szent István király és az Árpád-ház örökségétől Esztergom reneszánsz emlékezetéig" címmel tartotta.

Másnap ismét a könyvtár látta vendégül a Szépkorúak akadémiajának hallgatóit. Ez alkalommal helyismereti könyvtárosunk, Hámosné Szőke Anna tartott rövid előadást a könyvtár helyismereti munkájáról. A programsorozatot a MNM Esztergomi Vármúzeumával és a MNM Balassa Bálint Múzeumával közösen szervezzük, és lelkes nyugdíjas csapat látogatja rendszeresen. Az alkalmak végén szerényen vendégül is látjuk

a megjelenteket, egy kis pogácsával, szörppel. Az időseknek ilyenkor lehetősége nyílik kérdezni az előadótól.

Március 18-án délelőtt a Zöld Óvoda kollektívájának tartottunk csapatépítő, könyvtár- és helyismereti játékot. A "Titkos felhő" címmel megrendezett programra évek óta visszajárnak az óvoda munkatársai.

Ugyanezen a napon, délután Zajácz D. Zoltánnal, a népszerű krimiszerzővel Pifkó Szera kolléganőnk beszélgetett. Több kulisszatitkot is megtudtunk a Vörös Balaton trilógiáról, a szerző életútjáról. Az előadás más településekről is vonzott látogatókat.

A Móra Könyvkiadó jóvoltából a hónap végén megnyitottuk új tárlatunkat: Lázár Ervin – Négyszögletű Kerek Kiállítás. A kiadó vándortárlatát könyvtári játékokkal és gyermekfoglalkozásokkal gazdagítottuk. Kisiskolás osztályok és óvodás csoportok részére is tartottunk programokat, és ehhez kapcsolódott gyereKEDD című kézműves alkalmunk is.

A Négyszögletű Kerek Erdőben még egészen április 19-ig kóborolhatnak olvasóink. Felpróbálhatják Bruckner Szigfrid nadrágtartóját, és megtekinthetik Lázár Ervin legendás lyukas zokniját – és ami a legfontosabb, megismerkedhetnek a szerző bájos, emberségre tanító figuráival, mesevilágával.

Internet Fiesta a mesterséges intelligencia jegyében

SZILASSI ANDREA, KOMÁROM

Idén 25. alkalommal rendezték meg világszerre az egy hetes Internet Fiesta rendezvénysorozatot, amelyre Komáromban két programmal készültünk.

Online információkereső vetélkedőnk 2024. március 22-26. között zajlott **Egy kalandos élet** címmel. Tekintettel arra, hogy közeleg Jókai Mór születésének 200 éves évfordulója, ezért a feladatlap témakörét Jókai Mór életműve alapján állítottuk össze. Számítógépen, tableten és telefonon egyaránt kitölthető, beküldhető volt. A beérkezett feladatlapok alapján 18 versenyzőt fogunk jutalmazni, akik zömmel Komáromból, továbbá Tatabányáról, Tatáról, Dunaalmásról, Békésből, Keszthelyről és Tisztapüspökiből küldték el megfajtéseiket. Ajándékol üveg ivópalcákat, bambusz- és karra rögzíthető okostelefon-tartókat, fém USB elosztókat, note-

booket, nagytáblákat, vászon bevásárló szatyrokat és érintős végű tollakat szereztünk be.

A vetélkedő mellett egy *ismeretterjesztő előadással* is készültünk a Fiestára **Ismerkedés a mesterséges intelligenciával** címmel. 2024. március 25-én, hétfőn a FSZEK Kelenföldi Könyvtárában, majd szerdán a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban adtam elő a témára vonatkozó ismereteimet a megjelent vendégeknek, köztük egy kutyának

Az előadás elején beszéltünk a mesterséges intelligencia sajátosságairól. Ezt követően egy áttekintést láthattak a vendégek a MI jelenlegi felhasználási területeiről. Ezek egy részét a hazai Mesterséges Intelligencia Stratégia gyűjtemény alapján válogattam, helyenként frissítve és kiegészítve a tartalmat, amit az eltelt pár év indo-

kolt. Más tények személyes tájékozódásaim nyomán kerültek látókörömbe.

Így például megnéztük néhány példával, hogy a bankok és biztosítók hogyan tudnak tevékenységükbe integrálni bizonyos MI megoldásokat. Ezt követően a távközlésben alkalmazott intelligens megoldások következtek, amiből a hibák előrejelzését és az automatizált hibaelhárítást emelném ki. Majd a kereskedelembe alkalmazott MI megoldások következtek. Ennek kapcsán a vendégek részletesebben is betekintést kaptak a svéd IKEA-nál ügyfélszolgálatot ellátó, Billie nevű robottanácsadó tevékenységéről, eredményeiről. Ezután az iparban és közösségi közlekedésben alkalmazott MI megoldások kerültek napirendre. Ez utóbbi kapcsán szó esett arról is, hogy egy 2022-es EU döntés alapján ösztönzik a tagállamokat, hogy a közúti járműveket intelligens biztonsági elemekkel szereljék fel. Szó esett még az energetikai rendszerek és a mezőgazdaság által alkalmazott, mesterséges intelligencia alapú fejlesztésekről, továbbá egy automatikus számlázási rendszerről.

Részletesebben is foglalkoztunk az egészségügyben alkalmazott intelligens megoldásokkal. Ez az a szektor ugyanis, ahol a mesterséges intelligencia a leglátványosabb eredményeket produkálja a hatékonyság és az együttműködés terén. 16 olyan egészségügyi, sportszereket és kozmetikai termékeket gyártó nagyvállalat van, amelyek már integrálták a ChatGPT nyelvi modellt szolgáltatásukba, vagyis mesterséges intelligenciát alkalmaznak a feladatellátáshoz. Ezek között zömmel az USA-ban működő cégekről van szó. A Microsoft például több tízmilliárd dollárt investált az amerikai egészségügybe, a mesterséges intelligencián alapuló és felhő alapú tárhelyen tárolt adatok, adatbázisok alkalmazásába. Kölsönösen hasznos üzleti kapcsolatot alakított ki amerikai egészségügyi szervezetekkel és kutatóintézetekkel.

A Nuance Dragon Ambient Intelligence csökkenti az orvosok munkaterhelését azáltal, hogy mesterséges intelligencia segítségével hallgatják meg a betegek és a szolgáltatók közötti beszélgetéseket, és írják ez alapján orvosi látogatási jegyzeteket. A Nuance keretén belül használt ChatGPT érti a (beszédben elhangzó) orvosi szakszargont is! Ebből adódóan világszerte klinikusok százai és egészségügyi szervezetek sokasága használja a Nuance hangátírási technológiáját. 2021-ben létrehozták a Cloud for Healthcare-t, egy egészségközpontú felhőt, amely integrálja a vállalat bizonyos szolgáltatásait és egy egészségügyi robotot. Ezzel többek között segítik az orvosok közti együttműködést

és a telemedicinai konzultációkat. Összességében a mesterséges intelligencia által támogatott megoldások segítik az egészségügyet a jobb és gyorsabb döntéshozatalban, a pontosabb diagnosztikában és a jobb orvos-beteg kommunikációban.

Fotó: Szilassi Andrea

Az áttekintés végén két olyan példa következett, amely kitűnően illusztrálja, hogy a mesterséges intelligencia milyen eredményes támogatást képes nyújtani egyebek mellett a katasztrófavédelemnek. A kaliforniai egyetem mérnökei megalkottak egy olyan riasztórendszer alkalmazást (Alert California AI), amely ezernél is több kamerával az erdőtüzek felbukkanását figyeli, és küld azonnali jelzést vész esetén. Volt olyan erdőtűz tavaly ősszel, amit ennek köszönhetően 45 perc alatt sikerült eloltani.

A másik katasztrófavédelmi alkalmazást a Google szakemberei dolgozták ki. Az árvizek bekövetkeztét képes – jó esetben 7 nappal előbb – előre jelezni. Ezzel a szolgáltatással 80 ország 460 millió lakosának nyújt idejekorán életbevágó információkat. A szolgáltatás a FloodHub oldalon részletesebben is megismerhető.

Sok egyéb – a fenti témakörbe illeszkedő – témáról beszéltünk meg, de ezek közül most csak a ChatGPT generatív nyelvi modellt és a képalkotó mesterséges intelligenciák használati lehetőségeire térnék ki. Azon túl, hogy bemutattuk, mire képes ez a – jelenleg bárki számára elérhető – nyelvi modell, megnéztük, milyen kényelmes és célirányos segítséget jelenthet alkalomadtán, ha az időközben Copilottá átkeresztelt ChatGPT-t alkalmazzuk tanácsok és egyéb tartalmak kérésére.

Végezetül példákat soroltam fel arról, hogy személyesen én milyen helyzetekben milyen kérdésekkel fordultam a Microsoft csevegőrobotjához. Vele kapcsolatban kiemelném azt is, hogy bár ez egy amerikai fejlesztés, de nyugodtan írhatunk neki magyarul, hiszen több mint 100 nyelven ért. Válaszai pedig mind nyelvtanilag, mind stilisztikailag tökéletesen, és választékos szókincssel vannak megfogalmazva.

Értékeink nyomában 1.

GÁBOR KITTI HELYISMERETI KÖNYVTÁROS, GÁTHY ZOLTÁN VÁROSI KÖNYVTÁR

Elindult a Gáthy Zoltán Városi Könyvtár szervezésében az *Értékeink nyomában* című beszélgető sorozat, melynek rendezvényei részben Dorog várossá nyilvánításának 40. évfordulója alkalmából kerülnek közönség elé, de önálló kezdeményezésként hosszú távra tervezett programok. A dorogi közönség még idén számíthat Lencsés Lajos oboaművész, Csiffáry Gabriella levéltáros és Peer Krisztián költő szereplésére is az eseménynek köszönhetően.

Fotók: Gábor Kitti

A rendezvény beszédes címe a Kovács Lajos szerkesztésében megjelent *Dorogi értékek nyomában* kiadványait idézi meg. Az eseménysorozat célja olyan dorogi születésű, a településen élő, vagy ahhoz kötődő vendégelőadók meghívása, akik maradandó értéket teremtettek a saját szakterületükön.

Március 22-én első meghívottként Csunderlik Péter történészt köszöntöttük a könyvtárban, akivel Soós Tibor író, a dorogi gimnázium törté-

nelemtanára beszélgetett. Az est témája *Az „Amerikai Birodalom” felemelkedése és hanyatlása (?) – Az amerikai külpolitika múltja és jelené volt.* Péter az aktuális kutatásairól, az Amerikában eltöltött fél éves szakmai tapasztalatairól beszélt, átfogó képet adva a jelenlegi politikai állapotokról. A történész a következőket emelte ki előadásában: „...az Egyesült Államok számos problémája mellett, amik mellett sokan felvetik, hogy hanyatlik ez a birodalom, azért mégiscsak a világ egyik legszabadabb országa. Valahol a szabadság mindig garancia a versenyre, és ahol verseny van, az mindig minőséget eredményez.”¹ A beszélgetőpáros a téma komolyságát némi humorral ellensúlyozta, így az amerikai popkultúra alapos ismeretéről tanúságot téve, film- és könyvajánlókat is említettek a beszélgetés során.

A beszélgetés végén Szabó-Berghauer Zoltán intézményvezető az előadóknak emléklapokat nyújtott át köszönete és elismerése jeléül.

¹ Elhangzott a programról készített összefoglaló videóban (készítette: Faragó Rudolf), mely megtalálható a könyvtári honlapon: <https://dorogikonyvtar.hu/ertekeink-nyomaban/>

„Tarka a világ”

SZÜCSNÉ ORBÁN ZSUZSA, WASS ALBERT MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR, KISBÉR

Még csak nemrég kezdődött 2024, de az első negyedév feladatokkal, programokkal már el is röppent.

Adminisztráció, statisztika, tervezés, szervezés, díszítés mind-mind kitöltötték a napjainkat. Vártuk a megjelenő újdonságokat és olvasóink öröme sok szép kötettel gazdagodtunk már, melyek folyamatosan kölcsönzés alatt állnak.

Kéthetente a Baba-mama klubban találkoznak legkisebb látogatóink, készítettünk farsangi álarcot, tartottunk farsangi mulatságot. Meghívott vendégeink, védőnő, gyógytornász válaszolt az anyukák felmerülő kérdéseire. Még a húsvéti nyúl is járt a klubban, a legutóbbi alkalommal tojást kerestek a kis klubtagok.

Januárban egy külföldre szakadt kisbéri honfitársunk leszármazottainak segítettünk múltjuk kutatásában, melyben segítségünkre voltak a helytörténeti csoport tagjai is. Személyes találkozásra is sor került, melynek intézményünk adott otthont.

A Nemzetközi Könyvajándék Napon ajándék könyveket ”hagytunk el” Kisbér több pontján. A megtalálók még aznap tudatták is velünk, hogy milyen nagy örömet szereztek nekik ezzel az akcióval.

Filmvetítésre is vártuk az érdeklődőket a könyvtárba. „ÍRÓK–SOROK–SZERELMEK” – A MADÁCH SZÍNHÁZ IRODALMI FILMSZÍN-JÁTÉK®-sorozatából TERCETT - Móricz

Zsigmond szerelmei című filmet vetítettük kétszer is. Délelőtt az Őszi Napfény Idősek Otthona lakói, délután a nyugdíjas klubunk tagjai voltak a vendégeink.

Fotó: Orbán Zsuzsa

Családfakutatás felnőtteknek

KUN-KOVÁCS ERIKA, TATA

A családfakutatás iránt egyre nagyobb az érdeklődés, amit mi sem mutat jobban, mint hogy szép számmal regisztráltak előzetesen, majd vettek részt a Kutasd a múltad! című három részes rendezvény-sorozat első alkalmán.

Bevezetésként a Magyar Nemzeti Levéltár múltjával, működésével kapcsolatos általános tudnivalókat osztott meg az érdeklődőkkel Horváth Attila, a Komárom-Esztergom Vármegyei Levéltárának főlevéltárosa 2024. március 12-én kora este. Majd rátért arra, hogy miként tudnak a lelkes családfa- és helytörténet kutatók levéltári ügyfélszolgálatokon a felmenőikről vagy településük múltjáról információkhoz jutni, valamint elindulni a levéltári iratok útvesztőjében.

Az alkalom végén a résztvevők a levéltári online adatbázisok használatáról is kaphattak néhány gyakorlati tippet, melyet akár használhatnak is otthon.

A közönség érdeklődésének komolyságát mutatja, hogy volt, aki már konkrét „kutatási céllal” érkezett, és rögtön okostelefont is ragadott, hogy keressen az adatbázisokban. Nos, ezt a következő alkalommal is megtehetik a jelentkezők, ami-

A levéltárról diákoknak

GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA

A levéltár rejtelseibe vezette be a Bláthy Szakközépiskola tanulóit Borz Tamás, a Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom Vármegyei Levéltárának munkatársa 2024. március 6-án. A Ma is tanultam valamit! című három alkalmas sorozat első részében általánosságban

A helyi programok szervezése, lebonyolítása mellett azért adódik lehetőség ellátogatni szakmai eseményekre is. Készültünk rá nagyon és sikerült eljutnunk a TextLib továbbképzésre Tatabányára. Köszönjük a lehetőséget.

Könyvtári óránk is volt, az általános iskola 5. osztálya ismerkedett könyvtárunkkal. Vannak köztük olvasóink is, de a sok könyv látványa mindannyiukat elvarázsolta. Örömmel válogattak a polcokról és lapoztak, olvastak bele a választott kötetbe.

Visszatekintve az elmúlt hónapok eseményei-re bátran felelhetjük intézményünk névadójának Tavasz-várás című versében feltett kérdésére, hogy Kisbéren, a városi könyvtárban valóban tarka a világ.

kor is a családfakutatás rejtelseiben merülhetnek el.

A programban a Magyary Zoltán Tudásközpont és Könyvtár társszervezőként vett részt a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság és a Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom Vármegyei Levéltára mellett.

Fotó: Goldschmidt Éva

A helyszínt a Tatai Rend-ház Nonprofit Kft. biztosította. Az esemény továbbá a Petőfi Kulturális Program keretében a Nemzeti Művelődési Intézet, a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával valósult meg.

bemutatta a levéltár feladatát, mi minden tartozik a feladatkörébe, miben különbözik más hasonló intézményektől. Játékos feladatmegoldáson a diákok a különféle dokumentumtípusokat, ügymeneteket besorolták annak megfelelően, hogy melyek tartoznak a könyvtár, a múzeum és a

levéltár gyűjteményébe. Betekintést kaptak abba is, hogyan igazodhatnak el a vármegyei levéltár honlapján, különös tekintettel az úgynevezett fondjegyzékben például, ha a Tatai Piarista Gimnázium 1776-1947 közötti időszakának irataiba szeretnék betekinteni.

Fotó: Goldschmidt Éva

Leírást kapunk arról, hogy az iratanyag az esztergomi levéltár épületének kutatótermében található, mekkora mennyiség, nyilvánosan hoz-

záférhető, de leírást kapunk a Piarista Gimnázium történetéről is.

A sorozat következő alkalmával már a családfakutatásról lesz szó, ehhez pedig házi feladatot kaptak a diákok. Előzetesen készítsék el családfa rajzukat egy bizonyos ágig, hiszen a nagyszülőkig, dédnagyszülőkig még könnyű bejárniuk ezt az utat. Érdekesnek ígérkezik tehát a második találkozási alkalma a sorozatnak. Nem kizárt, hogy több gyermekről kiderül a nemesi származása.

A programban a Magyary Zoltán Tudásközpont és Könyvtár társszervezőként vett részt a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság és a Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom Vármegyei Levéltára mellett. A helyszínt a Tatai Rend-ház Nonprofit Kft. biztosította. Az esemény továbbá a Petőfi Kulturális Program keretében a Nemzeti Művelődési Intézet, a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával valósult meg.

Bemutakozó

OPÁLKA TAMARA, JAMK

2024. január 2-től dolgozom a TMJV József Attila Könyvtárban a Tájékoztatási és Bibliográfiai Osztályon. Korábban, több mint 4 évig, az Országos Széchényi Könyvtár Olvasószolgálati és Tájékoztatási Főosztályának munkatársa voltam.

Egyáltalán nem ismeretlen számomra Tatabánya, hiszen itt születtem, egy környező faluban nőttem fel, és az Árpád Gimnázium diákja voltam. 2014-ben kezdtem az informatikus könyvtá-

ros BA képzést az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, ahol 2017-ben diplomát szereztem. Ezt követően ugyanitt folytattam tanulmányaimat könyvtártudomány MA képzésen, amelyet 2019-ben el is végeztem. A mesterképzés ideje alatt pályáztam meg és nyertem el a Nemzeti Könyvtári Tanulmányi Ösztöndíjat, melynek hozadéaként sikerült pályakezdőként elhelyezkednem az Országos Széchényi Könyvtárban. Feladataim közé tartozott például az olvasók beiratkoztatása, eligazítása, és tájékoztatása személyesen, telefonon és e-mailben, a rám bízott szabadpolcos állomány gondozása, továbbá részt vettem az intézmény reprográfiai megrendeléseinek kezelésében.

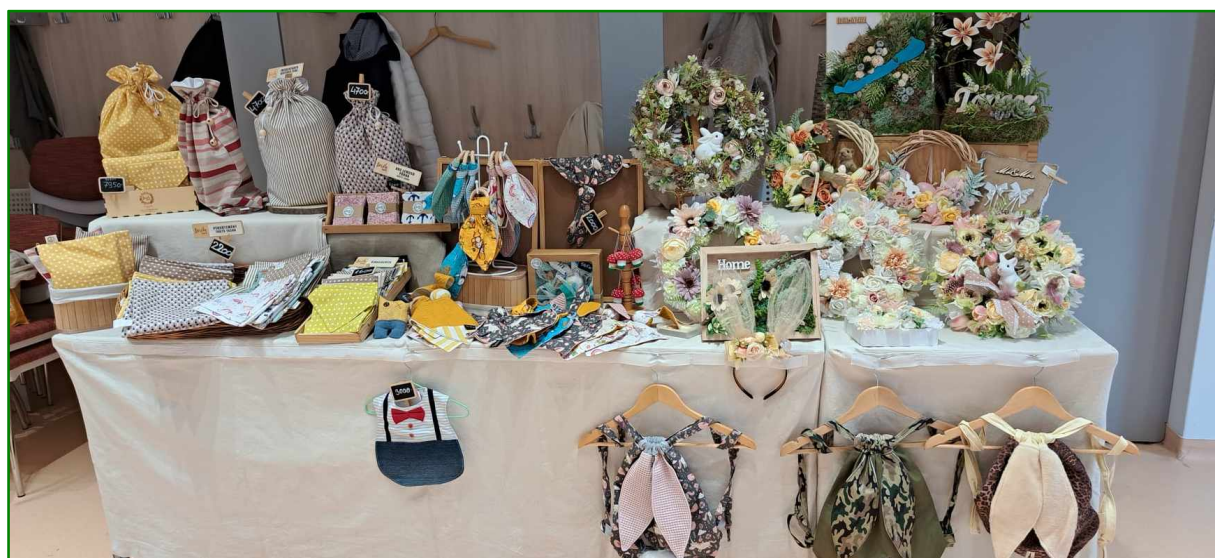
Régebben, 2017 és 2018 nyarán már dolgoztam a József Attila Könyvtárban tájékoztató könyvtárosként. Idén januártól munkám során részt veszek a kijelölt állományrészek gondozásában, és gyarapításában, illetve a rám bízott folyóiratok és időszaki kiadványok repertorizálásában, továbbá a kiadványszerkesztő munkacsoport tagjává váltam. Ezen kívül javaslatot teszek az e-book állomány bővítésére vonatkozóan, valamint a könyvtárközi kölcsönzés felelőseként dolgozom. Örülök, hogy egy ilyen jó kollektíva tagja lehetek, és remélem, hogy munkámmal tevékenyen hozzájárulhatok az intézmény működéséhez, fejlődéséhez, és a kitűzött célok eléréséhez.

Tavasszal is kézműves vásár a könyvtárban

MÁRKU MÓNIKA, JAMK

Március 16-án, immár hagyományosan rendeztünk hobbialkotóknak vásárt a tatabányai József Attila Könyvtár rendezvénytermében. Az eddigi adventi vásárok népszerűségén példát véve, idén húsvét előtt is lehetőséget biztosítottunk az alkotóknak, hogy portékáikat kínálva hangolódhassunk a közelgő ünnepekre. A negyedik kézműves vásárt rendezve elmondhatjuk, hogy a program sikere töretlen, és nemcsak árusítókból és a kínált termékekből lesz egyre széle-

sebb és színesebb a paletta, hanem az érdeklődők száma is emelkedik alkalomról alkalomra. Húsvét közeledtével a grincsfákat, karácsonyi díszeket és koszorúkat a horgolt és különféle technikával készült húsvéti tojások, szezonális termékek váltották fel. Megtalálható volt itt minden, mi szem-szájnak ingere. A kívánságoknak ezúttal is csupán a pénztárca tartalma szabhatott határt.

Fotók: Márku Mónika

Március a beszámoló hónapja

FÁBIÁN ILDIKÓ, JAMK

Néha sanyarú a **Település-ellátási és Módszertani Osztály** sorsa. Minden évet a statisztikával és a beszámolókkal (így többes számban) kezdünk, mert hát mindenki arra kíváncsi (fenntartó, minisztérium, önkormányzatok egyaránt), mi történt a KSZR településeken az előző időszakban. A több oldalas leírásoktól megkímélem a kedves olvasót, de néhány gondolat erejéig azért összefoglalnám a 2023. évi tevékenységünket.

A Település-ellátási és Módszertani Osztály jelenleg 60 szolgáltatóhely és így a kistépüléseken élő 95.878 lakos könyvtári ellátását szervezi Komárom-Esztergom vármegyében. A feladatokat 4 fő könyvtáros látja el teljes munkaidőben, valamint a megyei könyvtár rendszergazdája megbízási szerződéssel végzi az informatikai munkákat a településeken.

Feladatainkat 4 fő vonal mentén látjuk el: dokumentumok beszerzése és állományrendezés; dologi és tárgyi eszközök vásárlása; rendezvények szervezése; a kistépülési könyvtárosok információellátása és továbbképzése.

Hogy tevékenységünket megfelelően láttuk-e el az előző évben? Mindenki döntse el a tények alapján:

A kistépülési könyvtárosok igénye szerint 2023-ban 7 alkalommal rendeltünk dokumentumokat a Könyvtárellátótól (6.330 db), valamint az év során beszereztük azokat a könyveket is egyéb forrásból (pl. Bookline, 7books, Lyra Vác stb.), amelyek már nem kaphatók a Kellónál, de a kollégák szerették volna bővíteni velük a gyűjteményüket (136 db).

A Könyvtárellátótól a „Petőfi 200” program keretén belül 2x58 csomag érkezett 2023-ban.

A Detektív Kiadó is felajánlott meglévő készletéből minden KSZR-es településnek „A szömvész” című kötetből 1 példányt ajándékként, amelyért nagyon hálásak vagyunk. Ezen kívül még számos település kapott olvasóitól jó állapotú, megőrzésre érdemes könyveket, amelyeket szintén állományba vettünk. Összesen 1.993 db ajándékkönyv került feldolgozásra a Textlib rendszerben.

Előfizettünk 133 féle folyóiratot (337 példányban) 59 településnek (Tokod esetében a 14

db periodika költségét az önkormányzat ezúttal is átvállalta).

A Textlib rendszerből 2023 során összesen 3.824 db dokumentum került kivezetésre a kollégák javaslatainak köszönhetően elhasználódás, rongálódás vagy elkallódás miatt. Nagymértékű

selejtezést hajtottunk végre Környén, valamint a vértessomlói könyvtár állományának ellenőrzése során is számos könyvet „kivontunk a forgalomból”.

Szomoron az olvasóteret modernizáltuk 2023-ban néhány színes asztallal és székekkel. Felújítottunk 2 db számítógépet, valamint vásároltunk 2 db multifunkciós nyomtatót, 3 db blokknyomtatót és 3 db laminálógépet. Kézműves anyagokat, író- és irodaszereket, valamint tonereket/festékpáronokat vásároltunk 2 alkalommal is az év során.

A társasjátékok beszerzése is egyre népszerűbbé vált az elmúlt években, ezért ezeket is megpróbáljuk teljeskörűen, az igényeknek megfelelően megvásárolni. Bajna, Dömös és Pilismarót játékgyűjteményét 2023-ban is kiegészítettük jó néhány új dobozzal.

2023-ban a 60 településen **864 programot** bonyolítottunk le a kistélepuslési könyvtárosok aktív részvételével, amely rendezvényekre összesen **22.108 fő** volt kíváncsi.

A vármegyében 19 szolgálatóhelyen működik **KönyvtárMozi is**. A vetítésekhez számos szakmai segédanyag megtalálható honlapunkon: kidolgozott óravázlatok, színező, mesebingó játék, tematikus filmajánlók (<http://kem-kszr.hu/konyvtarmozi/>). 2023-ban a szolgálatásunk keretén belül 37 filmvetítést regisztráltunk, melyen 616 néző vett részt.

A Vándorgyűlés előkészületeibe a vármegyei könyvtár bevonta a kistélepuslések lakóit is, hiszen lelkes segítségükkel elkészült több, mint 700 db maradék anyagokból összeállított vászon-táska, amelybe a szakmai eseményre érkezők ajándékait csomagoltuk.

Olvasótábort szerveztünk Pilismaróton 25 gyermek részvételével 2023. augusztus 7-11. között – fő tematikánk az **Utazás** volt. **Eszes Rita** íróval Japánba utaztunk, **M. Kácsor Zoltán** pedig Dínómdánomba vitt el bennünket. Jártunk a Tejúton, majd Afrikába mentünk, ahol megtudtuk, hogy okosabbak vagyunk-e a csimpánzoknál. Kirándulásunkon ellátogattunk egy hajózási múzeumba, utaztunk komppal és kisvasúttal, majd megnéztük a **Hiúz Látogatóközpontban**, hogyan építik fel társadalmukat a levélvágó hangyák.

A vármegyei könyvtár elindította 2023 júliusában a **CloudLibrary** szolgáltatást, amely se-

gítségével egy applikáción keresztül tudnak olvasóink e-bookokat kölcsönözni. A KSZR-hez tartozó településeken regisztrált, aktív könyvtári tagsággal és olvasójeggyel rendelkezők is ingyenesen igénybe tudják venni a szolgáltatást.

A könyvtárközi (régión) kölcsönzés keretében a vármegyei könyvtár állományából (központi és fióki egyaránt) 2023-ban 24 település összesen 1.291 db könyvet kért saját olvasói számára.

Az információellátást (áramlást) megkönnyíti a honlapunk (www.kem-kszr.hu) és a **Facebook**-on létrehozott zárt csoportunk.

A KSZR honlapjának forgalmi adatai 2023-ra vonatkozóan:

- 355 esemény került az eseménynaptárba
- 13 bejegyzés került ki a honlapra
- 1.320 kép került a galériába
- 9.864 megtekintés volt a honlapon
- 4.618 látogató kereste fel honlapunkat
- 52.829 oldalbetöltés volt a galériában.

2023 januárjában létrehoztuk a KSZR saját **Youtube** csatornáját, amelyen egyenlőre csak a korábbi évek díjátadó ünnepségei és az olvasótáborokban a gyerekek által készített kisfilmek kaptak helyet (ez utóbbiak csak a link ismeretében nézhetőek meg - a kiskorúakra való tekintettel).

Kiosztottuk „**Az év település i könyvtára 2023**” díjat 3 kategóriában (lakosságszám alapján): Annavölgy, Gyermely és Mocsá részére; „**Az év Komárom-Esztergom vármegyei kistélepuslési könyvtárosa**” vándordíjat **Kinstädtner Andreának**, a bajóti könyvtár vezetőjének ítéltük oda.

Elkészítettük a **KSZR-naptárunkat** 2024. évre is, valamint kisebb ajándécsomaggal leptük meg (ezúttal is) a kistélepuslési kollégákat karácsonykor és egy évzáró szakmai napra is meghívtuk őket, hogy egy kicsit kötetlenebbül tudjuk együtt tölteni az időt, mint a munkanapokon.

Szóval 2023-ban sem unatkoztunk. Sem az osztály tagjai, sem a könyvtáros kollégák, amit a fenti infografika is igazol. Aki nem hiszi, járjon utána!!! ☺

Versek délutánja!- Epöl

VÁGENSZOMMER ORSOLYA, EPÖL

Meggyőződéseim és egyben véleményem is, hogy a könyvtárosokat egy folyamatos új és újító szándék kell vezéreljen. Ez a mi jellemünk és erősségünk. Epöl településen könyvtárosként és közművelődési szakemberként is dolgozom. Nekünk könyvtárosoknak meg kell ragadnunk minden praktikát annak érdekében, hogy a könyvtárba még több olvasót csalogassunk, és ami a legfontosabb, hogy meg is tartsuk őket. Ez a cél vezérelt, amikor a 2023-as évben a Költészet napja tiszteletére megtartottuk a „Versek délutánja!” programot, ahol a verskedvelő gyermekek és felnőttek szívesen felolvashattak vagy elszavalhattak verset a választott költőtől.

Fotók: Vágenszommer Orsolya

Első alkalommal mindenki kedvenc költője versével érkezett. De a következő hónapokban a közösen kiválasztott költők életével és verseivel ismerkedhettünk meg. Visszatekintve az elmúlt hónapokra, a „rímfaragók” sokasága között volt: Weöres Sándor, Arany János, Juhász Gyula, Janikovszky Éva, Nemes Nagy Ágnes, Gazdag Erzs, Kosztolányi Dezső, Csoóri Sándor, Szabó Lőrinc, Szabó T. Anna. Minden költő más és más, de mindegyiket az a cél vezérel, hogy verseivel felhívják figyelmünket arra, hogy mennyire fontos a munkásságuk. Hiszen kisgyermek korunkban is először mondókákkal, versekkel ismerkedünk meg. Ezáltal fejlesztjük az anyanyelvi fejlődésünket és a kommunikációs készségünket is.

A kötetlen beszélgetések során hangzatos versek, „lélekpumpáló” gondolatokkal teli versek is felolvasásra kerülnek. Néhány alkalommal szí-

nesítettük programunkat. Vendégünk volt Vida Balog Jeva Éva, aki saját verses kötetét mutatta be, melynek címe: Angyalok és emberek. A költő saját verseiből is felolvasott. Másik alkalommal Pilinszky János roll-up kiállítását tekinthettük meg „A szeretet több a hitnél” címmel, amely a Kertész Imre Intézet közreműködésével valósult meg. Pilinszky János életét és meghatározó élményeit hozta közelebb a látogatókhoz, a költő szövegein keresztül. Lehetőségünk volt megtekinteni az ELFOGYNI AZ ÖLELÉSBEN - ADY SZERELMEI című filmszín-játékot. Ez egy ingyenes filmvetítés, amely a Madách Színház támogatásával, a Színház Madách SzínpadON című online programsorozatának könyvtári partnerprogramja keretében valósulhatott meg. A könyvtári program egy féle eseménynél nem állhat meg. Ezért számos olyan eseményt is megvalósítunk, amely az epöli óvoda és az epöli nyugdíjas klub közreműködésével és segítségével zajlik. Ide tartoznak jeles-neves napjaink. Amikor epöli óvodásaink ellátogatnak a könyvtárba.

Sőt, az óvoda sikeres pályázata - „Kincses Kultúróvoda 2023” - révén is sikerült előadókat, Telegdi Ágnes és Sás Károlyt is vendégül fogadni a könyvtár hangulatos terében.

Támogatóim sorába sorolhatom még a TMJV JÓZSEF ATTILA KÖNYVTÁRAT és Epöl Község Önkormányzatát is, hiszen ötleteimet és elképzeléseimet mindig támogatják, mivel szűkösrőforrásainkat okosan felhasználva, a legjobb tudásom szerint próbálok teljesíteni.

Élet a császári könyvtárban

KISS BRIGITTA, CSÁSZÁR

Lassan 6 éve, hogy a császári önkormányzat megkeresett, hogy vállalam el a császári könyvtár és a közösségi színtér közművelődési feladatainak ellátását. Visszatekintve, ha az éveket nézem gyerekcipő még, de ha azt a sok-sok

örömmel, pozitív emlékekkel megtöltött időt akkor sokkal többnek tűnik.

Az első évben megismerve az embereket, az igényeiket igyekeztem feltérképezni, vajon mivel lehet őket becsalogatni az intézménybe, hogyan „varázsolhatok” olyan közeget, ahová jó bemen-

ni, ahol jól érzik magukat és nem utolsósorban sajátjukként érezhetnek. A könyvtárat a megyei könyvtár segítségével új köntösbe öltöztettük, vidám színekben pompázó mesekuckóvá vált, ahová örömmel térnek be az olvasók. Még egy tündéri lakóval is gazdagodott a könyvtár az apróságok nagy örömeire, de sajnos időközben Sünsamu az örök sünmezőkre költözött.

Jó kapcsolatot ápolok a helyi intézmények vezetőivel, dorgozóival, rendszeressé váltak az óvodás, iskolás csoportok látogatásai a könyvtárban, ami azért is nagyon jó, hasznos dolog, mert az olvasóvá nevelés ebben a korban nagyon hatékonyan kivitelezhető. Ilyenkor bemutatom az intézményünk működését, mesélek nekik, játékos feladatokat oldunk meg és egy kis idő is marad a kreatív foglalkozásokra. Az iskolás gyermekek gyakran jönnek az iskolával kapcsolatos feladatok elvégzéséhez segítségért, hogy csoportosan együtt dolgozhassanak és a könyvet, a tudás forrását igénybe vehessék. Legutóbb Berg Judit: Rumini című kalandregényét dolgozták fel lapbook formájában. Környezetismeret órához is gyakran gyűjtenek anyagokat a könyvek oldalait lapozgatva, ami mindenképpen biztató, hogy információforrásként tekintenek rájuk.

Ünnepekhez, évfordulókhöz kapcsolódó kreatív programokkal is megörvendeztetjük őket, ilyenkor nemcsak a szép alkotásoknak, de az együtt töltött mókával, vidámsággal teli időnek is nagy szerepe van abban, hogy nagyon sokan ellátogatnak hozzánk.

A folyamatosan gazdagodó könyvvállomány-nak is köszönhető, hogy minden évben sok új olvasóval bővül a könyvtári beiratkozások száma és különösen nagy öröm, hogy az anyukák, nagymamák nemcsak a vele betérő gyerkőcnek, hanem saját maguknak is visznek haza könyvet. A könyvtárközi kölcsönzések lehetősége is nagyban hozzájárult a kölcsönzések növekedésében.

Évente több alkalommal szervezünk előadásokat, olvasásnépszerűsítő programokat is, legutóbb a Gulliver színház vendégszerepelt nálunk az óvodás gyermekek nagy örömeire, akik azt is megtanulhatták, hogy milyen fontos a környezetünk védelme és hogyan vigyázzunk a minket körülvevő életterületekre.

Fontosnak tarjuk az értékek megőrzését, de nagy hangsúlyt fektetünk az innovációra is. Könyvtárunk MI Pontként működik, Mestersé-

ges Intelligencia Pontként számos különböző ügyet intézhetnek gyorsan, egyszerűen és kényelmesen a látogatók.

Rendszeresen töltök fel kulturális tartalmakat, ismeretterjesztő ppt-eket facebook oldalunkra, ahol az olvasók minden könyvtárral kapcsolatos információt megtalálhatnak.

Sokan bejönnek folyóiratot olvasni, különböző foglalkozások, rendezvények is megmozgatják a közösséget. A következő ilyen esemény a Tavaszi Gála lesz nálunk, ahol a tehetségeink bemutatkozhatnak és az előadás után együtt teázunk, beszélgetünk majd.

Minden tavasszal kiállítást szervezünk a helyi lakosok értékteremtő alkotásait mutatjuk be. Büszkélkedhetünk kézimunkásaink csodáival - ők heti alkalommal nálunk a könyvtárban készítik el a szemet gyönyörködtető alkotásaikat-, fotóművészeinkkel, fafaragóinkkal, és a saját könyvtári kreatív csoportunk által elkészített kézműves munkáinkkal is.

Sok-sok olyan emlékem van, aminek köszönhetően úgy gondolom, nem választanék más hivatást, mint amiben most dolgozom. Ahogy ezt a szót írom „dolgozom”, kicsit furcsán érzem magam, sokkal inkább úgy élem meg, mint önmagam kiteljesedése. Úgy gondolom, minden nehézség ellenére - kollégáim erre biztosan rábólintának, ismerve a küzdelmeit is - sosem választanék mást. Könyvtárosként megélhetsz minden csodát. Lehetsz pedagógus, segítő kezét nyújtó lélek, barát, oltalmazó, szomorú arcokra mosolyt varázsló és amikor mesét olvasol az ide látogató gyerekeknek, akár még tündér is.

Hiszem, hogy a könyvtárat a könyvtáros tudja megszerettetni, emberivé, személyessé tenni a közösség számára, hittel, elhivatottsággal. Szerintem ilyenek vagyunk, erre törekszünk mi, könyvtárosok.

Köszönöm, hogy ezt megoszthattam veletek.

Tények, ötletek, praktikák

SULLER ILDIKÓ, TMJV JÓZSEF ATTILA KÖNYVTÁR

Remek előadásokat hallhattak a szakmabeliek 2024. március 9-én olvasásra nevelés témában az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum falai között. A **Péterfi Rita** vezette intézmény adott otthont ugyanis a *Hunra Magyar Olvasástársaság* „Olvasóvá nevelés a digitális világban” című műhelykonferenciájának, mely több korosztályon átívelő tematikájával nagyszerű választás volt a szervezők részéről.

Péterfi Rita, a befogadó intézmény igazgatója és **Pompör Zoltán**, a Hunra elnöke, a *Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Karának* főiskolai adjunktusa nyitotta meg a rendezvényt.

Szinger Veronika „Egy egész falu kell...” címmel vázolta fel az olvasásra nevelés legkorábbi lépéseit, amely valóban az anyaméhben kezdődik, majd kell hozzá a szülők, a védőnők, a gyermekorvosok, az egyéb környezeti támogatottság is, így természetesen a könyvtárak célzott tevékenysége, és persze nem árt egy könyves keresztanya sem! Veronika többszörös ebben a minőségben, jól megválasztott darabokból álló könyvcsomaggal lepi meg azokat a közeli családtagokat, akiknél a kopogtat a gólya.

(Jómagam egy közel 3 éves kisfiú könyves keresztanyja vagyok. Levi kicsiny könyvespolca már több, mint 30 kötettel gazdagodott általam a pancsoló könyvektől a szülők kezébe való ringató és ölbeli játékos köteteken keresztül Boribon házikójáig. Havi rendszerességgel, 6 éves koráig tervezem az ajándékozást. S bár nem az én érdemem, de boldogság látni, hogy része lehettem ennek a csodának: a legutóbbi pár perces videón Levi épp a Tölgyerdő meséit „olvassa”. Praktikus okokból listát vezetek az ajándékozott könyvekből, nehogy kétszer ugyanazt adjam. Persze, ahogy nő a gyermek, úgy „nőnek” a könyvek is vele, de amíg például a másfél éves kor eljött, az alatt is jó sok cím került a pici babakezekbe.)

Több nemzet- és a hazai könyvtárak jó gyakorlatait sem titkolta el az előadó, s örömteli élményként a *József Attila Könyvtár* több éves projektje, az „Olvasásra születni” (melyet **Sámulené Ábrahám Mónika** álmodott meg), az első helyen szerepelt a példák között. A „Szupernagyik”, terápiás kutyák és számtalan más ötlet mellett tanácsokat is kaphattunk, ho-

gyan tudjuk megszólítani, bevonni a még tájékozatlan szülőket az olvasásra nevelés folyamatába.

Bibókné Katona Judit, a *Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda* vezetője az óvodás korosztály digitális „hogylétéről” szolt „A digitális nemzedék olvasási motivációja, gyakorlati tapasztalatok az óvodában” címmel. Felvázolta, mit okoz a digitális eszköz, mi az, amire figyelniük kell az óvodapedagógusoknak. Nehéz koncentráció, felszínes gondolkodás, szociális izoláció szerepel egyebek mellett az okos kütyük „bűnlajstromán”, ám felmérték azokat a hatásokat is, amelyekre építkezhetnek. Tapasztalataik szerint a sok képernyőidőt magukénak tudó óvodások gyorsan alkalmazkodnak, innovatív a gondolkodásuk, és egyszerre több dologra képesek figyelni. (Kérdés: valóban képben vannak-e?). Emellett számtalan rossz aspektusai vannak: egyre nagyobbak a különbségek a gyerekek között a szociális készségeiket tekintve, egyre érzékenyebbek, türelmetlenebbek, nem fejlődik a problémamegoldó készségük, folytonosan vágyanak a sikerélményre, elismerésre, miközben egyre önállótlanabbak, egyre több közöttük az idegrendszeri éretlenséggel rendelkező gyerek.

S hogy mit tehetnek az óvodapedagógusok? Megismerik a hozzájuk kerülő gyereket, a családot; feltérképezik a hiányosságokat, építkeznek az erősségekre, és fenntartják a jó kapcsolatot a szülőkkel.

Dobszay Ambrus igazgatóhelyettes és **Fráter Adrienne** magyartanár a biatorbágyi *Innovatív Technikum és Gimnázium* tanárai. Az intézmény technokrata légkörét kívánták ellensúlyozni azzal, hogy nagy hangsúlyt fektetnek az irodalomra. Adrenne leporolta a könyvek feldolgozására szolgáló „olvasónapló” intézményét, és „újratöltve” vetette be a diákok körében. Nem feszíti túl a húrt, félévente mindössze egy kötetet teszi próbára az olvasási kedvet, melyet egy listából kell kiválasztaniuk a tanulóknak. A listát Adrienne állítja össze, de a diákok maguk is ajánlhatnak. Így, kifejezett kérésükre került bele például *Az arany virágcserep* is az ajánlott olvasmányok körébe. A kötelező és a választható elemekből álló, elképesztő széles variációban megvalósult olvasónaplók rendkívül kreatívak! Diafilm, tárgykészítés, rajzos naplórészlet,

könyvplakát, utazási brossúra, helyszín térkép, enciklopédia, pod cast beszélgetés, verscsokor, Insta-szereplőprofil, könyvborítók elemzése és még számtalan „mai” forma, (hű, de szívesen készíteném én is egyiket-másikat!) és számos esetben engedélyezett az AI, a mesterséges intelligencia használata.

A műsorrend szerint végül Dániel Andrással beszélgettünk volna, ám a szerző betegsége miatt

nélküle folyt az eszmecsere, ki-ki hozzátette saját gondolatait a felvázolt témákhoz.

Gombos Péter óva intett a mesterséges intelligencia által alkotott képektől, mondván, ezeket is „lopott” fotókból válogatta ki a rendszer, megüthetjük a bokánkat. Feltétlenül meg szeretne volna említeni, hogy a kütyühasználatra szánt időmennyiség a szakemberek szerint 4-5 éves korog „0” azaz „nulla” perc!

Köszönet a szervezőknek!

Jól és jól játszani! szakmai nap Egerben

ZANTLEITNER LAURA, JAMK

2024. március 4-én rendezett szakmai napot az egri Bródy Sándor Könyvtár „Jól és jól játszani!” Társasjáték, könyvtár, pedagógia címmel. Az eseményre közel 80 résztvevő érkezett az ország különböző pontjairól.

Tózsér Istvánné igazgató asszony köszöntője után Lencse Máté játéktervező-pedagógus lendületes és informatív előadását hallhattuk. Nagy sikert aratott a **Boldog lazac** című egyszerű, rövid, minden korosztálynak ajánlható játék, amit Máté a közönség segítségével mutatott be.

Tusori Eszter pszichológus előadásában a társasjátékok tükrében vizsgálta a szociális készségek és az érzelmi intelligencia fejlődését. Munkája során a **Szendergő hercegnők** című kártyajátékot alkalmazza legszívesebben általános iskolás gyermekeknél, a középiskolásokkal foglalkozóknak pedig egy kooperatív nyomozós társasjátékot, a **Bűnügyi krónikákat** ajánlotta.

A meghívott előadók körét tovább színesítette Séllei Nóra, fiatal grafikus. Egy iskolai feladat keretében, Arany János bicentenáriuma készített ünnepi társasjáték, a **Családi Kör** tervezéséről mesélt. Általános iskolás gyerekek számára készített szókincsfejlesztő irodalmi társasjátékot Arany elbeszélő költeménye inspirálta. A játékosokra váró feladatok sokrétűek: szerepelnek életrajzi kérdések, szinonimák, közmondások és memoriterek, de sor kerül verses párbajra és rímfaragásra is.

Széchenyi Orsolya és Szabó Eszter a Bródy Sándor Könyvtár játékos programjait ismertették. Rendeztek már társasnapot, társaspikniket, valamint retró, Harry Potter és Valentin-napi kvíz délutánokat. Fontos szerepet kap a játék táboraik és foglalkozásaik során is: több társasjátékot (Egri csillagok, Pál utcai fiúk) is készítettek már, hogy segítsék az irodalmi művek feldolgozását.

Ebéd után workshopon vettünk részt, ahol megismerhettük a könyvtár társasjáték kölcsönzési szolgáltatását, a Bródy Játéktárat. A két éve működő szolgáltatás nagy sikerrel működik, 515 db társasjáték közül válogathatnak a könyvtári és a játéktári tagsággal rendelkező olvasók. Egy-szerre egy társasjáték kölcsönözhető négy hétre, és lehetőség van előjegyzésre is. Tizenéveseknek szervezett programok, táborok alkalmával a **Csordaszellem** és az **Igen?** című társasjátékokat ajánlják kiemelten.

Népszerű szerzőkkel ünnepeltük a tavaszt

SULLER ILDIKÓ, TMJV JÓZSEF ATTILA KÖNYVTÁR

Kitört a tavasz! Néhány hete még csak az apró virágoknak örülhettünk a könyvtár ablakába kukucskáló fákon, ám március végére a Tavasz Fesztivállal az igazi tavasz is megérkezett! Jó idővel, kedves előadókkal, ahogyan azt kell!

Harcos Bálintot 2024. március 25-én láttuk vendégül egy röpké rendhagyó irodalomóra erejéig. Hipp-hopp röpködtek a rímek a *Dózsa György Általános Iskola* hatodikosainak fejéből! A szaktanárnők nagyon örültek, mert a tantervben elenyésző óraszámban foglalkoznak a versekkel.

Harcos Bálint (fotó: Suller Ildikó)

A gyerekek élvezték a feladatot, olyan ifjak brillíroztak a foglalkozás közben, akiknek általában - Heni néni szerint - a szavukat sem lehet venni. Kecskerím és páros rím, kancsalrím és kínrím, tiszta rím és ölelkező rím, bokorrím és belső rím - csak jöttek és jöttek és jöttek! Egyetlen esetben nem találtunk rímet: a rendhagyó és a hagyományos irodalomóra hangulata között...

Szabó T. Anna remek versekkel érkezett 2024. március 26-án az *Óvárosi Általános Iskola* 2-es és 3-os tanulóihoz. A csöppnyi emberkéék értő közönségként élvezték végig a csaknem egy órát.

Szabó T. Anna (fotó: Suller Ildikó)

Együtt fújták a galagonyát és szavalták a szél hangját... illetve fordítva, de mindegy is! Remek aláfestő susogó kórust alakítottak a költőnő *Boszorkánydal* című verse alá!

A vers hullámain csitult vagy erősödött a szél hangja, elképesztő összhangban előadó és közönsége. Végezetül kedvükre tapogathatták, simogathatták a költőnő csodatárgyait, melyek segítenek az ihletszegényebb percekben.

Ki ne ismerné *Babaróka* történeteit? A szerzőt viszont annál kevesebben! A *Vidámságok Háza* és az *Élménygazdag* ovi apróságai most már ennek ellenkezőjét mondhatják magukról. 2024. március 27-én mókás és kacagtató percek röppentek tova **Kiss Judit Ágnessel** és meséinek hőseivel.

Kiss Judit Ágnes (fotó: Suller Ildikó)

„Csilibú”, „csilibá”, és „ablakadabla” varázsszavak nyomán „vidla”, „lóka”, macska, lovacska, bagoly és még megannyi állat varázsolódott elő az írónő batyujából. A bábok csodát tesznek, Kiss Judit Ágnes kitapasztalta, hogy tárgyakkal tudja felkelteni az aprótalpú közönség érdeklődését.

Figurina Bábszínház (fotó: TCSF)

Hogyan lehet paradicsommal, hagymával, kislábassal és klopfolóval Piroska és a farkast játszani? Hogyan gombolyaggal horgolótűvel és csipkedarabbal Csikperózsikát? És hogyan sűrölőkefével és vécépumpával versenyző sünit és

Tüzoltó leszel, s katona!

SULLER ILDIKÓ, TMJV JÓZSEF ATTILA KÖNYVTÁR

A manapság oly gyakori pályaorientációs téma szerencsére a könyvtárakba is sok csoportot vonz. Időről időre hozzánk is érkezik kérés, hogy különböző korosztályok számára, különböző nézőpontokból mutassuk meg a munkánkat. 2024. március 7-én a Kecskédi Német Nemzetiségi Általános Iskola hetedikesei érkeztek hozzánk. Mint kiderült nem az első célpont voltunk aznap. Ami tény, a 11 óra körül érkező csoport néhány perccel korábban még rohanva érkezett az alsógallai vasútállomásra, s még le sem csillapodott a légvételük, már le is szálltak Tatabánya főpályaudvarán. Kettőt pislantottak, s már nálunk is voltak. Lihegve, pirosan, fáradtan, egy csapat hetedikese, aki abban a korban van, hogy akkor is meg van sértődve, ha nincs miért. Kétféleképpen lehet ezután - gondoltam. Az előzményeket tekintve vagy hullá fáradtan utálni fogják az egészet, morognak és húzgálják a szájukat, vagy pedig örülnek, hogy ülnek, s csak néznek ki a fejükből.

A pedagógusok kérése alapján úgy gondoltam, a korábban készített „Tüzoltó leszel, s katona” címet viselő, hasonló elvek alapján felépített ppt lesz a nekik való. A szokásos „Mit csinál szerintetek egy könyvtáros?” kérdés mérsékelt sikert sem aratott. Ezek után a száraz tényeket tartalmazó diák, melyek a „teljes feladatkörünk tárgyszavakban” című téma köré csoportosultak, szintén nem dobogtatta meg a szívüket. Izzadtam is kicsit, törölgettem a homlokom – jó, Ildi, legalább csendben vannak – vigasztaltam magam. Akkor aztán áttértem a „mennyi sokféle érdeklődésű ember megtalálja a helyét közöttünk” témára, hogy a nálunk dolgozó kreatív, matematikai, pénzügyi, informatikai beállítottságú kollégák és ezerféle hobbiakkal élő „csodabogarak” (beleértve magamat is) említésekor már némi érdeklődés csillant meg a szemükben.

Történt aztán, hogy nálam benyomódott AZ a gomb amikor az ezerféle rendezvényeink szervezéséhez és lebonyolításához értem, s a bennem feszülő lelkesedés következtében az én szemem kezdett ragyogni ezerrel, s valami oknál fogva úgy tűnt, együtt lélegeznek velem, tágra nyílt szemekkel és fülekkel FIGYELNEK! Ezek után ki ne akarna munkaidőben színházi jelmezekben

nyulat megjeleníteni? Ugye? Biztosan mi, nézők sem tudnánk, ha nem láttuk volna a **Figurina Bábszínház** előadását 2024. március 28-án. Imádtuk.

Az élmény felülmúlhatatlan!

szaladgálni, mint a kollégáim a Fergeteges meseestek alkalmával? Ki ne akarna poénos videofilmet forgatni és vágni a gyöngyösi kollégákhoz hasonlóan? „Igaz ugyan, hogy a néni a poros félhomállyal, meg a szürke szvetteres, kontyos, szemüveges vénkisasszonyokkal indított, de haver, ennek itt körül nyoma sincs!”

Ezek után bevettem az erre rezonáló kollégák (Laura, Dani, Csaba, Adél) csodafegyvereit – kisfilmeket a „13 okom volt” címet viselő sorozatból, mely arra hivatott, hogy az ilyen-olyan okokból elmaradó olvasók indokait megcáfolják. (Ekkor derült ki, hogy a pedagógus könyvtárképebe sem fért bele az, hogy folyamatosan új könyveket vásárolunk, s igencsak elcsodálkozott, amikor erre fény derült egy könyvtáros ismerőse által.)

Villantottam képeket külföldi példáról, hogyan lehet a mai kor kívánalmaihoz igazítani a szolgáltatásokat, hogyan válhat közösségteremtő helyé az az intézmény, ami olyan régi, hogy már az ókori Alexandriában is létezett. Az észak-hollandiai Groningen városában, a Forum Groningen kulturális központ könyvtárnak, mozinak, és a Groninger Múzeum egy részének ad otthont. A vasárnap délutáni életképeken jól látható a nyüzsgés az impozáns épületben, ahol a könyvespolcok között jól megfér a biliárd asztal, a play station és még hosszasan sorolhatnánk.

A záró gondolatot Gábor Júlia könyvtárostól, szerkesztőtől citáltam, nevezetesen: „A legfontosabb, amit kaptam a szüleimtől, hogy az életben a munka nem feladat, amit kinkeservesen végre kell hajtani, hanem örömforrás. [...] Ma is úgy gondolom: minden munka, amelyet az ember örömmel végez, többé, jobba, értékesebbé teszi őt.”

Elnémított sorsok –

Szebenyi István ötödik kötetének bemutatója a Helyi érték sorozatban
MÁRKU MÓNIKA, JAMK

Alig több mint egy évvel ezelőtt, 2023. február 16-án, az induló Helyi érték sorozatunk első előadójaként köszöntöttem Szebenyi Istvánt, aki a Vértes katonasírijairól mesélt akkor nekünk. Előadását az akkor még csak készülöben lévő, mára már megjelent és most ismertetni készülő könyvének beharangozásával kezdte. Ebből megtudtuk, hogy ötödik kötete az 1945-1958 közötti ún. „Népbíróságok kora” időszakát dolgozza majd fel ügyészek, vérbírók hiteles életrajzával és igazi családtörténetekkel, a huszárságra fókuszálva. A jövő mára jelenné vált, s március 19-én sor került az Elnémított sorsok című kötet bemutatójára is. Szebenyi István ötödik kötetének tartalma a mai napig tabutémának számít, kimaradt mind a történelemtankönyvekből, mind a magyar történelem ezen korszakának hiteles oktatásából is. Nagyon fontos azonban ebből a szemszögből is megismerni az ország történetének ezt a feketefoltját, főként a fiatal generációknak. Ehhez nyújt hiteles forrásokat az Elnémított sorsok. Az előadás Sárközy Endre egykori hadbíróval készített interjú videofilmjének lejátszásával kezdődött, ami megadta a téma alaphangulatát. Ő volt az egyetlen, az akkori rendszert kiszolgáló hadbírák közül, aki szembe mert nézni tetteivel és nyilvánosan bocsánatát fejezte ki a történelemért. A vele készített interjú megnézését követően az 1945-1956 közötti időszakról esett szó: a szovjet megszállásról, a sztálinista diktatúra kiépüléséről, Tildy „köztársasági elnökségéről”, a féktelen és intézményesített megtorlásokról és megfélemlítésekről a Rákosi-korszakban, majd a Kádár-korszakban (katonai lefokozások, a hazai svábok tömeges kitelepítése, koholt vádak alapján történő kivégzések, bebörtönzések és internálások). Az Elnémított sorsokban megismerhetjük azokat az ítéseket, akik élet-halál urai voltak a korszakban, és akik döntéseiket minden bizonnyal politikai nyomásra hozták meg. Közülük a mai napig sem voltak

senkit felelősségre, még a rendszerváltást követően sem. Őket név szerint is megismerhetjük a kötetből, rövid életrajzi leírással. Szó esett az áldozatokról is.

Konkrét családtörténeteken keresztül ismerhettük meg mindazokat, akik személyes történetüket beküldve járultak hozzá a korszak rémtetteinek és terrorintézkedéseinek megismeréséhez. Akiket agyonverték, megkínoztak, vallattak, megnyomorítottak, internáltak, kitelepítettek. Akik ez idáig soha, senkinek nem mondták/mondhatták el történetüket, akik örök hallgatásra voltak ítélve. És akiknek csupán annyi volt a bűnük, hogy egy szerencsétlen korban születtek. Az előadás végén pedig személyes családtörténeteket ismerhettünk meg többek között Szebenyi István apai és anyai nagyapjáról, akik mindketten ezen rendszer áldozatai voltak.

Régészeti kiállítás a Tatabányai Múzeumban

MACHER PÉTER, JAMK

Március 1-jén nyílt meg a „Szkíták, germánok, magyarok” című kiállítás a Tatabányai Múzeumban, mely a városban végzett régészeti ásatások legújabb eredményeit tárta a közönség felé. A kiállítás két részből áll: egyik részét a feltárások történetét elbeszélő

fényképes tablók alkotják; másik részét a legfontosabb leletek tárlata képezi. Pál Gabriella múzeumigazgató megnyitó beszédében röviden ismertette feltárások történetét. A tatabányai dózsakerti lakótelep építésekor számtalan régészeti lelet került elő a munkálatok során. Homola István, aki azóta városunk díszpolgára, figyelemmel kísérte a munkafolyamatokat és a lelőhelyről értesítette az illetékes múzeumi szakembereket.

Homola István bejelentésének köszönhetően kezdte meg 1977-ben az ásatásokat Vékony Gábor, az ELTE BTK Régészeti Intézetének munkatársa, a neves László Gyula tanítványa. Az általa vezetett csapat kezdetben egy kora vaskori, az ún. Hallstatt kultúra időszakára (kb. Kr. e. 750-450) keltezhető temetőt talált. 1980 körül pedig egy avar kori és egy 10. századi települést is feltártak, ami már a honfoglaló magyarság megtelepedését bizonyítja lakhelyünkön.

A feltárások később Kissné Cseh Julianna és Pál Gabriella vezetésével folytatódtak. 2021-től a feltárt övezettől délre, az Oázis kertészet és a mentőállomás térségében végzik az ásatásokat, miután a környéken építkezést előkészítő munkálatok indultak. Az új lelőhely szenzációja egy kb. Kr. u. 6. századi germán temető volt, fegyveres harcosok sírjaival, melyekben ékszertöredékeket is találtak. Az objektumon ráadásul egy késő középkori település néhány részlete is előkerült.

Pál Gabriella megnyitó beszédében kiemelte az ásatást végző közösség áldozatos munkáját. A feltárásban résztvevők ugyanis sokszor a téli, hideg időben végezték a feltárás fizikai erőigénylő munkálatait. Sajnálattal állapította meg, hogy a lelőhelyek anyaga sok esetben jelentősen összekeveredett a modern kori építkezések törmelékeivel. A múzeumigazgató beszéde után Vejtey Miklós, Dózsakert városrész önkormányzati képviselője köszöntötte a kiállításon megjelenteket. A képviselő maga is részt vett az ásatási munkálatokban és talált meg ott olyan tárgyakat, melyek jelen kiállítás anyagát gazdagítják. Az eseményen a feltárásokat kezdeményező Homola István is megjelent.

Pál Gabriella elmondta, hogy a közeljövőben Vékony Gábor emlékkonferenciát terveznek a múzeumban a 20 éve elhunyt szakember tiszteletére. A kiállítás október 5-éig tekinthető meg.

(Szkíták, germánok, magyarok. Újabb feltárások Tatabánya-Dózsakertben kiállítás megnyitó. Tatabányai Múzeum, 2024. március 1.)

KÖNYVTÁRI SAJTÓFIGYELÉS

2024. március

1.
A Jókai Mór Városi Könyvtár felnőtt részlegének februári programjai/ Dudás Judit. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz.(2024. március), p. 9.
–Beszámoló a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár februári programjairól.
2.
Az Életjátékról beszélgettek :[hírek]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 063. sz. (2024. március 14.), p.4.
–Faragó András Életjáték c. könyvének bemutatója volt a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban.
3.
Bemutatkozik új helytörténész kollégánk / Macher Péter. - In: Kemlib[Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 19. - ill.
–Bemutatkozik új helytörténész kollégánk, Macher Péter.
4.
Elindult a mesebolt könyvtári program : {hírek}. - In: Komárom-Esztergomvármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 056. sz. (2024. március 6.), p. 2.
–Mesebolt néven új könyvtári program indult Bajnán.
5.
Filmklub / Fehér Anna Orsolya. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : aTéka Téma online utóda. - 14.évf. 03. sz. (2024. március), p. 8. - ill.
–Február 21-én A Pogány Madonna című magyar filmklasszikust vetítették a tatai Magyary Zoltán Tudásközpont és Könyvtár Filmklub sorozatának keretében.
6.
Gazdag programokkal készülnek Tatabányán : tavaszi fesztivál: kilenc napalatt huszonhét rendezvény lesz / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergomvármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 053. sz. (2024. március 2.), p. 2. - ill.
–A Tavaszi Fesztivál rendezvényeit ismertették a Vértesszőlőn.
7.
Hangtálfürdő a könyvtárban Kutasiné Kiss Orsolya hangterapeutával/ Tarjánné Tihanyi Tímea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a TékaTéma online utóda. - 14. évf.03. sz. (2024. március), p. 9-10. - ill.
–Az Üdítő programsorozat keretében 2024. február 14-én a Népház úti fiókkönyvtárban Kutasiné Kiss Orsolya hangterapeuta volt a vendég.
8.
Hogyan lettem az év könyvtárosa? / Kinstädtner Andrea. - In: Kemlib[Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 11-12. - ill.
–Kinstädtner Andrea a 2023-as év települési könyvtárosa díjazottjának könyvtárosi munkájáról, sikereiről.
9.
Ismeretlen gyógymódokról a József Attila Könyvtárban! : "Nos, soha többé nem vagyunk egymás számára idegenek (ForrestGump) / Nász János. - In: Kemlib[Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 4-5. - ill.
–A tatabányai József Attila Könyvtár 120. Öko-estének vendége Blaschek László terapeuta volt, aki ismeretlen gyógymódokról tartott előadást.
10.
Jobbladaköltő és ZsebenciKlopédia nyomában jártunk / Goldschmidt Éva.- In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p.18. - ill.
–2024. február 7-én ünnepélyes keretek között került megnyitásra Lázár Ervin életmű-kiállítása a Piarista rendházban, Tatán.
11.
Kényszer-vallomásban a februári Helyi értéken / Márku Mónika. - In: Kemlib[Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 19-20. - ill.
–2024. február 20-án Helyi érték sorozatunk vendége a Tatán élő író, Szabó-Vincz Dóra volt, aki Kényszer-vallomás című könyvét mutatta be az érdeklődőknek. Az íróval Szalai Klaudia újságíró beszélgetett.
12.
Kertész Erzszi a József Attila Könyvtárban / Gerginé Kolok Melinda. - In:Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 17.- ill.
–2024. február 24-én Kertész Erzszi gyermekkönyv író volt a vendég a tatabányai József Attila Könyvtár gyermekkönyvtárában.
13.
Kertész Imre életműve a József Attila Könyvtárban / Márku Mónika. - In:Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 3.- ill.
–2024. február 5-én, csatlakozva a Holokauszt Magyarországi Áldozatainak Emléknapjához (január 27.) kiállítást szerveztünk könyvtárunkban. A Kertész Imre Társaság „Szabadságról” című vándorkiállításának a megnyitóját tartottuk, amely a Nobel-díjas író, műfordító Kertész Imre életművét mutatja be 14 tablón keresztül
14.
Kiállítás nyílt a vitrinekben : {hírek}. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 063. sz. (2024. március 14.), p.4.
–Kiállítás nyílt a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban "Csak" egy kis operett címmel.
15.
Kiállításon a kitelepítés / Walczér Patrik. - In: Komárom-Esztergomvármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 071. sz. (2024. március 25.), p. 1., 4. - ill.

Tartalom: Kiállítással idézték fel a kitelepítettek sorsát : Magyarország bocsánatot kért az elkövetett igazságtalanságért

–Dorogiak 75 éve Wendlingenben címmel kiállítás nyílt Dorogon.

16.

KIRKÉ / Dienes Katalin. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a TékaTéma online utóda. - 14. évf.03. sz. (2024. március), p. 6-8. - ill.

–A Tájéoló Könyvklub februári témája Madeline Miller Kirké című regénye volt.

17.

Kossuth-kép és címer / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 063. sz. (2024. március 14.), p. 1-2.

Tartalom: Kossuth-kép és magyar címer is bekerült a kalapok belsejébe : a12 pont és a helyi nemzetőrség is kapcsolódik a tatai Hamary Dánielhez

–Beszélgetés Gyüszí László helytörténésszel az 1848/49-es szabadságharc helyi vármegyei vonatkozásairól.

18.

Könyvekkel is segítettek : az adománygyűjtésen befolyt összeg nemes célt szolgál / Sz. K. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 067. sz. (2024. március 20.), p. 1. - ill.

–Könyvvásárt tart a József Attila Könyvtár Tatabánya adománygyűjtő szándékkal.

19.

Könyvtári Simo(n)gatónk folytatódik / Goldschmidt Éva. - In: Kemlib[Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 16-17. - ill.

–Kutyaterápiás foglalkozás a tatai Magyary Zoltán Tudásközpont és Könyvtárban február 22-én.

20.

Lant húrja csendült fel a Nyitott rezervátumban / S. G. - In:Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 053.sz. (2024. március 2.), p. 4.

–Nagy Csaba lantművész volt a Nyitott rezervátum vendége a József Attila Könyvtárban.

21.

Lantművész a könyvtárban / Macher Péter. - In: Kemlib [Elektronikusdokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 4. - ill.

–Nagy Csaba lantművész volt Jász Attila „Csendes Toll” vendége az Új Forrás februári rendezvényén.

22.

Lázár Ervin Tatán hagyta a névjegyét / Goldschmidt Éva. - In: Kemlib[Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 18. - ill.

–Február 8-20-ig Tatán, a Piarista rendházban volt látható Lázár Ervin Négyszögletű kerek erdő című életmű-kiállítása a könyvtár szervezésében.

23.

Mackó, mackó ugorjál... folytatódnak a könyvtári foglalkozások a legkisebbeknek! / Kun-Kovács Erika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] :a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 17. - ill.

–Baba-mama klub a tatai Magyary Zoltán Tudásközpont és Könyvtárban február 1-jén.

24.

Már bárholnán kölcsönözhetőek az e-könyvek : a tatabányai József Attila Könyvtár egyedülálló szolgáltatást indított útjára a napokban / S. G. - In:Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 070.sz. (2024. március 23.), p. 2. - ill.

–A tatabányai József Attila Könyvtár e-book állománya mindenki számára hozzáférhető.

25.

Programajánló. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 055. sz. (2024. március 5.), p. 5.

–Faragó András Életjáték c. könyvének bemutatója lesz Komáromban. Programajánló.

26.

Programajánló. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 056. sz. (2024. március 6.), p. 5.

–Könyvklubba várják az olvasókat a bajnai könyvtárban. (Programajánló)

27.

Programajánló. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 057. sz. (2024. március 7.), p. 5.

–Tomás Janovic kiállítása nyílik a komarnoi Szinnyei József Városi Könyvtárban. Programajánló.

28.

Programajánló. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 057. sz. (2024. március 7.), p. 5.

–Irodalom határok nélkül címmel szerveznek programot a komarnoi Szinnyei József Városi Könyvtárban. Programajánló.

29.

Programajánló. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 057. sz. (2024. március 7.), p. 5.

–Az A2 analóg fotóművészeti csoport kiállítása nyílik meg Tatabányán a Népház úti fiókkönyvtárban. Programajánló.

30.

Programajánló. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 058. sz. (2024. március 8.), p. 5.

–Pénteken 16 órától újra összeül a Tájéoló könyvklub. (Programajánló)

31.

Programajánló. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 060. sz. (2024. március 11.), p. 5.

–Szalay Zoltán tart előadást a középkori Esztergomról az esztergomi városi könyvtárban. Programajánló.

32.
Programajánló. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 060. sz. (2024. március 11.), p. 5.
–Bárh János zenés irodalmi műsorral várja a gyerekeket a komáromi könyvtárban. Programajánló
33.
Programajánló. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 061. sz. (2024. március 12.), p. 5.
–Hámosné Szőke Anna tart előadást Esztergomban a városi könyvtárban Szépkorúak Akadémiája keretében. Programajánló.
34.
Programajánló :[hírek]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 061. sz. (2024. március 12.), p. 5.
–A komáromi városi könyvtárban Móríc Zsigmond szerelméről vetítenek filmet. Programajánló.
35.
Programajánló. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 062. sz. (2024. március 13.), p. 5.
–Március 16-án hobbialkotók részvételével tavaszi vásárt rendeznek a Tatabányai József Attila Könyvtárban.
36.
Programajánló. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 074. sz. (2024. március 28.), p. 5.
–Az annavölgyi Községi Könyvtárban Nyuszi-bulit szerveznek. Programajánló.
37.
Programajánló. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 074. sz. (2024. március 28.), p. 5.
–Tóth László költő Rossz napok című verseskötetét mutatják be a komáromi könyvtárban. Programajánló.
38.
Programajánló. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 074. sz. (2024. március 28.), p. 5. - ill.
–Húsvétra hangoló lesz a lábatlani Vitéz Sággy Antal Városi Könyvtárban. Programajánló.
39.
Rendhagyó drámajátékot adtak elő : Da Vinci forradalmi ifjai a városházára és a rendőrségre is bementek / S. G. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24Óra: a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 065. sz. (2024. március 18.), p. 2.- ill.
–Drámajátékot adtak elő a Da Vinci iskola diákjai a március 15-i megemlékezés keretében.
40.
Rendhagyó irodalomóra : {hírek}. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 059. sz. (2024. március 9.), p. 2.
–Rendhagyó irodalomórát tartott a dorogi könyvtárban Viola Szandra költő.
41.
Rendő a Mesesarokban / Gerginé Kolok Melinda. - In: Kemlib [Elektronikusdokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 16. - ill.
–A tatabányai József Attila Könyvtár gyermekkönyvtárának februári Mesesarok foglalkozásának Boross Zoltán vármegyei rendőr ezredes volt a vendége.
42.
Rész vettünk a helyismereti könyvtárosok taggyűlésén / Macher Péter.- In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p.21. - ill.
–Beszámoló a MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezetének február 19-én tartott taggyűléséről.
43.
Rövidesen hangoskönyv születik a díjazott történelmi regényből : utazásközben is elmélyülhetünk majd a fővárosunk évszázadainak rejtelmeiben/ Walczér Patrik. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 060. sz. (2024. március 11.), p. 4. - ill.
–Hangoskönyv készül a Budapestről szóló történelmi regényből.
44.
Slezákné Molnár Katalin: nem maradok Bütyi nélkül : különleges húsvéti tojásfestési praktikát is tanultak a diákok / Wágner Zsanett. - In:Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 067.sz. (2024. március 20.), p. 4. - ill.
–Februárban ért végét az oroszlan könyvtár Könyves Bütyköldé sorozata.
45.
Szakácskönyv a túlélésért a tatabányai József Attila Könyvtárban / Sugár Gabi. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024.március), p. 3.
–A Holokauszt Emléknepjához kapcsolódva a Gólem Színház Egyesület a Szakácskönyv a túlélésért című darabját mutatta be a tatabányai József Attila Könyvtárban.
46.
Széppróza napi közönségtalálkozó a dorogi könyvtárban / Gábor Kitti. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 6.- ill.
–A Gáthy Zoltán Városi Könyvtár az idei első író-olvasó találkozóját „Híres hősök bőrében címmel, a széppróza napja alkalmából rendezte meg február 19-én. A közönségtalálkozó vendége Cs. Szabó Sándor történelmi regényíró volt.
47.
Szilvi szerint túlélhető a halál : a szerzővel Sugta Klára művészetterapeuta beszélgetett / W. Zs. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 067. sz. (2024. március 20.), p. 4.- ill.
–Deés Szilvi könyvbemutatója volt a József Attila könyvtárban.

48. Tatai Rend-ház Nonprofit Kft. : működtetésre és használatba kapták a Magyary-házat / Berczelly Attila ; KTJ. - In: Regioregia : a közép-dunántúli régió üzleti magazinja. - 24.évf. 162. sz. (2024.), p. 41. - ill.
–Interjú Berczelly Attilával, a Tatai Rend-ház Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatójával az épület új és régebbi feladatairól, többek között a könyvtár működtetéséről.
49. Tavaszköszöntő virágos kiállítás a könyvtárban. - In: Kisalföld : a családnapi lapja : komáromi kiadás. - 79. évf. 056. sz. (2024. március 6.), p. 5. - ill.
–Dr. Zinkné Trézl Adrienn környei festőművész képeiből és Taizs Gergő grafikáiból nyílt kiállítás a tatabányai József Attila Könyvtárban.
50. Titkos Társaság Tatán - Schlarauff lovagok Tatán / Gyüszí László. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 14-15.- ill.
–Március 2-án Tatán, az Esterházy-kastélyban került bemutatásra Bálint Csaba helytörténeti könyve Titkos Társaság Tatán – Schlarauff lovagok Tatán címmel.
51. Történet a gyászfeldolgozásról : Hogyan lehet túlélni a halált? – erre válaszol Deés Szilvi oroszlaní író. - In: Kisalföld : a család napilapja :komáromi kiadás. - 79.évf. 070. sz. (2024. március 23.), p. 6. - ill.
–Deés Szilvia: A kék fotel című könyvét mutatták be a tatabányai József Attila Könyvtárban. A szerzővel Sugta Klára beszélgetett.
52. Új helyre költözik a tatai könyvtár / G. D. V. - In: Komárom-Esztergomvármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 063. sz. (2024. március 14.), p. 3.
–A tatai könyvtár új helyre költözik.
53. Út a Michelin-csillagig / Schmöltz Margit. - In: Kemlib [Elektronikusdokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 14. évf. 03. sz. (2024. március), p. 5. - ill.
–Február 19-én Varga Sándor esztergomi étteremtulajdonos volt a Helischer József Városi Könyvtár vendége.
54. Végig járták El Caminót / Walczér Patrik. - In: Komárom-Esztergomvármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 054. sz. (2024. március 4.), p. 1., 4. - ill.
Tartalom: Barátság és szeretet szelleme hatotta át a zarándoklatukat
–Robotka Zoltánné és Hajnalné Ifjú Adrienn tartottak útibeszámolót az El Camino zarándokútról a tokodi könyvtárban.
55. Virágos kiállítás a könyvtárban / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergomvármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 35. évf. 054. sz. (2024. március 4.), p. 2.
–Zinkné Trézl Adrienn kiállítása nyílt meg a József Attila Könyvtárban.